

PORSGRUNN KOMMUNE

Årsberetning 2017

Foto: Dag Jensen

Sammen om Porsgrunn

1. Innhold

2.	Rådmannens innledning	3
3.	Økonomisk analyse	6
3.1	Driftsregnskapet	8
3.2	Investeringsregnskapet	10
3.3	Kommunens finansielle situasjon.....	11
3.4	Oppsummering – utsiktene framover.....	15
4.	Arbeid med å sikre likestilling, integrering, tilgjengelighet og en høy etisk standard i kommunen.....	17
5.	Rammeområdene.....	21
5.1	Formannskapet	21
5.2	Barn, unge og kultur	26
5.3	Helse og omsorg.....	37
5.4	Miljø og byutvikling.....	46
6.	Vedlegg	51
6.1	Økonomisk oversikt drift	51
6.2	Netto regnskap - budsjett pr virksomhet/ rammeområde i 2017	52
6.3	Politisk organisering 2015 -19	54
6.4	Administrativ organisering pr. desember 2017	56

2. Rådmannens innledning

Kommunens samfunnsoppdrag

Porsgrunn kommune brukte i 2017 ca. 2200 årsverk og ca. 2,8 milliarder av skattebetalernes midler for å gjennomføre det samfunnsoppdraget som kommuneorganisasjonen er pålagt av Stortinget og eget bystyre å utføre. Drøyt 90 prosent av disse ressursene ble brukt til de helt grunnleggende delene av oppdraget: omsorg for gamle, syke og pleietrengende for øvrig, gode oppvekstvilkår for barn og unge, samt samfunnsutvikling i vid forstand – inkludert kultur- og idrettsarbeid, planlegging i alle varianter, samt bygging og vedlikehold av veier, bygninger og kommunal infrastruktur for øvrig. I tillegg brukes betydelige ressurser på befolkningens trygghet i form av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, herunder brann- og redningsvesen.

For å kunne utføre disse tjenestene på en effektiv måte og med gode brukeropplevelser, er det i tillegg nødvendig å ha kompetent ledelse og gode støttefunksjoner innen service, HR, økonomi og digitalisering/IKT.

Det utvikles stadig bedre metoder for å måle nivå og utvikling – både kvalitativt og kvantitativt på tjenesteproduksjonen. I disse målingene sammenligner vi oss gjerne med oss selv i tidligere år og med andre kommuner. Jevnt over scorer kommunen godt på disse undersøkelsene – både hva gjelder utvikling og nivå. Dette er det viktig å minne oss selv på i en hverdag som tidvis og rimeligvis ofte er preget av fokus på enkeltsaker og enkelthendelser.

Informasjon om hva kommunen holder på med er tilgjengelig hver dag og hver time i mange kanaler. Slik skal det være. Kommunen har, og skal ha et kontinuerlig søkelys på seg fra innbyggerne. Dette bidrar eksempelvis til at vi hele tiden blir minnet på at det er viktig å holde bevisstheten om etikk, service- og kundeorientering, kvalitet og effektiv bruk av de midler skattebetalerne stiller til disposisjon, høyt. Måten vi opptrer på er dessuten helt avgjørende for å beholde et godt omdømme. Dette er det viktig å tenke på i alt vi foretar oss – omdømme bygges i millimeter og kan rives ned i kilometer.

Økonomi

Porsgrunn kommune hadde i 2017 et netto driftsresultat på 59,8 millioner kroner. Dette er et tilfredsstillende resultat, men ikke bedre enn det må være, og er dessuten en nedgang fra vel 80 millioner kroner i 2016. Mange synes å mene at kommunen med slike resultater burde kunne bruke mere penger på all verdens gode formål. Det er en stor misforståelse. Vi skal ikke lenger tilbake enn til 2014 for å finne at kommunen gikk med et underskudd på ca. 70 millioner kroner.

For at kommunen skal beholde sin økonomiske handlefrihet er det viktig at overskudd i all hovedsak brukes til å bygge opp buffere (fonds) for å kunne håndtere uforutsette kostnader og dårligere tider. Kommunenes økonomi speiler utviklingen i økonomien nasjonalt. Det er enighet i alle fagmiljøer om at den offentlige økonomien må strammes inn, rentenivået er igjen i ferd med å stige og flertallet av velgerne ønsker seg lavere skatter. Det er nok elementer som gjør at også Porsgrunn kommune må forberede seg på trangere tider.

Utviklingen i kommunens driftsresultat i de fire årene fra og med 2014 til og med 2017 er nær norgestoppen i resultatforbedring. Noe av dette skyldes selvsagt forhold utenfor kommunens kontroll, men i hovedsak skyldes dette fornuftige prioriteringer og god budsjett disiplin i alle ledd. Systemet med forbedringsmål alene har bidratt til at kommunen har effektivisert driften med ca. 200 millioner kroner de siste årene.

Budsjett disiplinen kan illustreres med at kommunen i 2017 hadde et budsjettavvik på kr. 300.000,- (0,026%), målt mot et bruttobudsjett på 2,8 milliarder kroner.

Det drives kontinuerlig forbedringsarbeid i kommunen. Dette arbeidet må fortsette med uforminskert styrke – ikke minst fordi vi må innse at kommuneøkonomien generelt i landet vil bli strammet inn, og fordi det er grunn til å anta at kommunene kommer til å bli pålagt nye oppgaver uten korresponderende inndekning over statsbudsjettet.

Det nye arbeidslivet

Antall årsverk i kommuneorganisasjonen vil trolig ikke øke nevneverdig i åra som kommer. Det vil det ikke være økonomi til og det vil heller ikke være tilgang på nok arbeidskraft. En god illustrasjon på dette er at dersom vi skulle utføre kommunens lovpålagte tjenester på samme måte som i dag (med dagens arbeidsprosesser) ville Porsgrunn kommune innen helse- og omsorgssektoren alene måtte få tilgang på all arbeidskraftreserve som oppstår i hele Porsgrunnssamfunnet.

Disse faktorene, samt økende muligheter for å ta i bruk ny teknologi, vil føre til at vi må kreve stor endringsvilje og -evne av oss selv. Noen jobber vil bli helt borte, samtidig som nye jobber heldigvis vil oppstå. Forskjellen fra tidligere er at disse endringene og det tilhørende behovet for endringsvilje og -evne, både for kommuneorganisasjonen som helhet og ned på individnivå, går mye raskere enn vi har vært vant til.

I denne sammenheng er det også viktig å understreke at konkurransen om kompetansen kommer til å bli kraftig skjerpet.

For det første har de som kommer inn i arbeidslivet i dag en helt annen kompetanse og grunnutdanning enn for bare noen tiår siden.

For det andre har denne arbeidskraften både en mye høyere attraktivitetsverdi, og for det tredje velger arbeidskraften nå i jobber på et stadig større geografisk område.

Vi må som kommuneorganisasjon ha evne til å konkurrere om denne arbeidskraften. Det betyr bl.a. at vi må samarbeide om å vedlikeholde og videreutvikle et godt omdømme, både som kommune og som arbeidsgiver, vi må ha en bedriftskultur som oppfattes som attraktiv, vi må legge mye større vekt på å integrere nyutdannede og folk med annen kulturell bakgrunn og vi må tilby tidsriktige arbeidsverktøy.

Samarbeid med nabokommuner

Vi har i dag utviklet og driver en rekke samarbeider med en eller flere av våre nabokommuner. Disse fungerer godt, og posisjonerer vår region vesentlig bedre for strukturelle endringer (f.eks. i staten) enn tilfellet ville ha vært om vi hadde stått alene.

Vi må fortsatt ha trykk på å forsvare og videreutvikle de (mange) samarbeidsløsninger som finnes. Vi må heller ikke miste motet når det gjelder å anstrenge oss for å få til samarbeid på nye områder.

Dessverre har 2017 vært preget av at for mange velbegrunnede og svært godt utredede forslag til nye samarbeidsløsninger har strandet eller blitt redusert i omfang. Ofte er det emosjonelle – og ikke saklige/logiske argumenter – som velter slike anstrengelser. Eksempler på dette fra 2017 er forsøkene på å få til et bredt samarbeid om brann og beredskap, om legevakt og om integrering av kemnerfunksjonen med arbeidsgiverkontrollen.

Dette vil regionen og enkeltkommunene tape på – både i konkurransen om arbeidskraften, i penger og, som nevnt over, i konkurransen om posisjon i forhold til strukturendringer innen virksomheter og etater vi selv ikke har herredømme over.

Heldigvis har vi på noen av de ovennevnte områdene (brann og legevakt, m.fl.) gode prosesser om fellesløsninger – dog med færre deltakerkommuner enn det som burde ha vært tilfelle.

Samarbeid internt

I Porsgrunn kommune har vi et godt og velfungerende samarbeid med de ansattes organisasjoner. Dette er ikke noe som kommer av seg selv – slikt samarbeid må pleies og vi må forstå og respektere hverandres roller.

Godt samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner kan av og til oppleves som krevende av begge eller den ene parten. Det er da viktig at partene forstår betydningen av godt samarbeid som en enestående konkurransefaktor.

Man får ikke fram verdiene av samarbeid dersom det kun stilles krav til en av partene i et samarbeid. Oppmerksomheten om dette er heldigvis tydelig for alle involverte parter i Porsgrunn kommune.

Årsberetning 2017

Kravene til gjensidig rolleforståelse og gjensidig samarbeid er helt avgjørende for en velfungerende organisasjon og for at vi på en effektiv måte kan løse vårt samfunnsoppdrag.

Porsgrunn, 23. mars 2018

Per Wold
Rådmann

3. Økonomisk analyse

Den økonomiske utviklingen i 2017

Den økonomiske utviklingen i 2017 ble ganske positiv for de fleste av landets kommuner som følge av sterkere vekst i kommunenes skatteinntekter enn det som var forutsatt i forslaget til statsbudsjett. De fleste kommuner legger statsbudsjettets forutsetninger til grunn for sine egne inntektsanslag.

Porsgrunn kommunes regnskap for 2017 er avsluttet med et regnskapsmessig overskudd på 28 mnok, - herav bidro sterkere skattevekst enn forutsatt med 12 mnok.

Tabellen nedenfor viser hvilke avvik i f.t. budsjett som bidro hvor mye til årets overskudd.

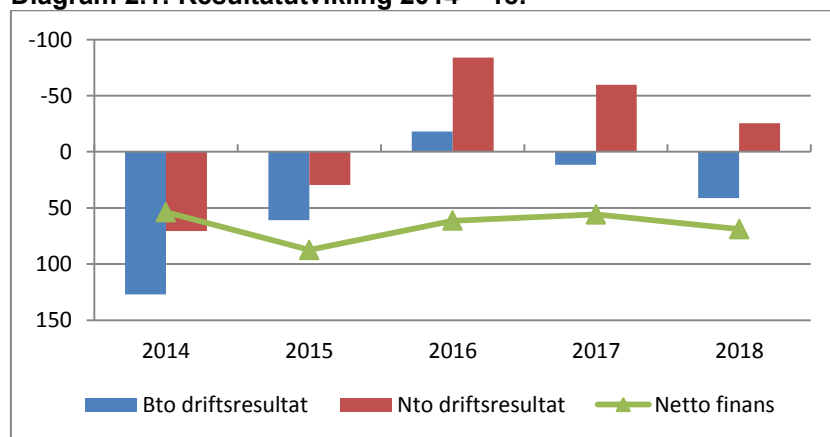
Tabell 2.1: Avvik mellom regnskap og justert budsjett 2017.

Tall i mnok	Beløp
Skatt og rammetilskudd	12,2
Div andre inntekter/utgifter	2,8
Netto finans	13,6
Sum rammeområdene	-0,3
Sum netto avvik - mindreforbruk	28,3

Avviket på div andre inntekter/utgifter gjelder primært høyere tilskudd enn budsjettert til bosetting og integrering av flyktninger. Netto finansutgift ble lavere enn budsjettert, - høyere finansinntekter og lavere renteutgifter. Inkl. her er også effekten knyttet til at nivået på kalkylerenten på selvkostområdene, - vann, avløp og renovasjon, - ble noe høyere enn budsjettert opprinnelig.

Resultatet i den underliggende drift, - sum netto utgift på rammeområdene, er i tråd med budsjett - avviket her er mindre enn 1 promille.

Diagram 2.1: Resultatutvikling 2014 – 18.

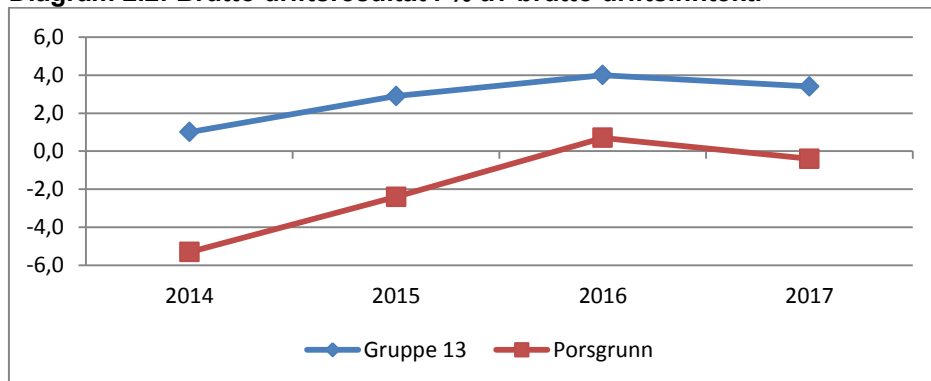

Her illustreres den solide utviklingen i brutto og netto driftsresultat fra 2014 til – 16.

Resultatnivåene for 2018 som her vises er budsjett-tall. Årsaken til det lavere nivået i 2018 sammenlignet med både 2016 og -17 er engangseffekter i disse to årene, - det gjelder særlig ekstraordinære skatteinntekter samt at det er forventet lavere finansinntekter i 2018 sammenlignet med både 2016 og -17.

Nivået på brutto driftsresultat i Porsgrunn sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner, - SSBs kommunegruppe 13, illustreres i diagrammet nedenfor. Her vises bto driftsresultat i % av brutto driftsinntekt.

Diagram 2.2: Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekt.

Her illustreres både resultatnivå og resultatutvikling relativt til Gr13-kommunene. Porsgrunn har gjennomgående et svakere brutto driftsresultat enn gjennomsnittet for Gr13. Dette har vært økonomisk mulig fordi Porsgrunn har hatt høyere finansinntekter enn de fleste andre kommuner. Diagrammet illustrerer at resultatforbedringen i 2015 og – 16 var betydelig sterkere enn snittet i Gr13 i samme periode. Det er en noe svakere utvikling i 2017 enn Gr13 og fortsatt ligger godt under Gr13 på resultatnivå i 2017. Det gjenstår 105 mnok før vi har et brutto driftsresultat målt i f.t. brutto driftsinntekt som er på nivå med gjennomsnittlig resultatnivå i Gr13.

Endringen i netto finans i årene fra 2014 til -18, - jfr diagram 2.1, er relativt liten.

Det fremgår av tabell 2.2 nedenfor at både finansinntekter og -utgifter er lavere i 2017 enn de var i 2014. Finansinntektene i 2017 er 15 mnok lavere enn de var i 2014, - herav bidro redusert utbytte fra Skagerak Energi med 7 mnok i f.t. 2014.

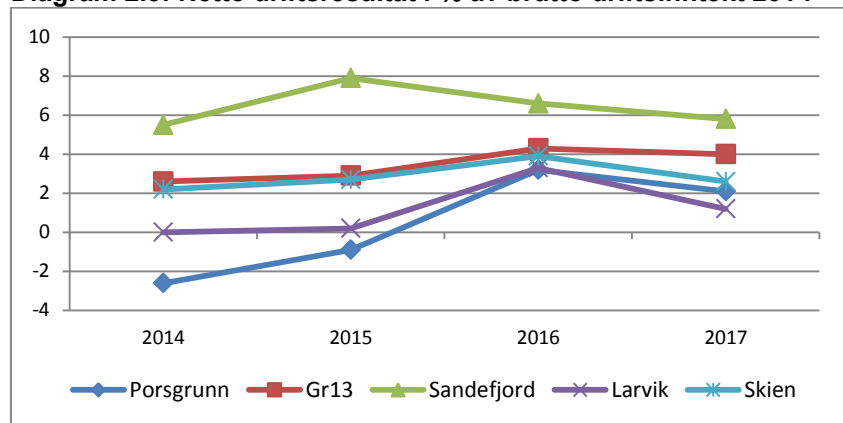
På den andre siden fremgår det at finansutgiftene i 2017 var lavere enn i de foregående årene. Det er det rekordlave rentenivået som bidrar til dette, - avdragsutgiftene har økt i denne perioden.

Tabell 2.2: Finansinntekter og – utgifter 2014 – 2017

Tall i mnok	2014	2015	2016	2017	Endring 2016 -17
Utbytte Skagerak	-24,2	-9,6	-13,1	-16,9	-3,8
Finansforvaltning – avkastning	-49,8	-25,3	-42,1	-42,0	0,1
Finansinntekter forøvrig	-6,2	-8,3	-7,1	-6,8	0,3
A Sum finansinntekter	-80,2	-43,2	-62,3	-65,7	-3,4
Renter- finansutg.	68,6	61,6	48,9	43,8	-5,1
Avdragsutgifter	67,5	69,6	74,6	79,1	4,5
B Sum finansutgifter	136,1	131,2	123,5	122,9	-0,6
Netto finans (A-B)	55,9	88,0	61,2	57,2	-4,0

Diagrammet nedenfor viser nivået på netto driftsresultat i Porsgrunn sammenlignet med både noen nabokommuner og med gjennomsnittet i gruppen på om lag 45 mellomstore kommuner, - SSBs kommunegruppe 13.

Diagram 2.3: Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekt 2014 – 17.

Her fremgår det at Porsgrunn har hatt en klar resultatforbedring, - også sammenlignet med de øvrige som vises her. Nesten uten unntak er det parallele årlige endringer i disse kommunene, - og alle har svekket resultat fra 2016 til - 17.

Realisering av vedtatte forbedrings- og innsparingsmål i 2017.

De vedtatte forbedrings- og innsparingsmål på til sammen 25 mnok i 2017 må anses å ha blitt realisert. Det klareste uttrykket for det er at rammeområdene samlet hadde et resultat tilsvarende likt null. De ulike virksomhetenes har varierende utfordringer med å nå sine respektive innsparingsmål.

3.1 Driftsregnskapet

Disponible inntekter

Tabellen nedenfor er en spesifisering av disponible inntekter i driftsregnskapet - /budsjettet. Her vises såkalte frie disponible inntekter til bruk i drift.

Tabell 2.3: Disponible inntekter til fordeling – skjema 1.A.

Tall i mnok	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Avvik 2017	Regnskap 2016
Skatt på inntekt og formue	-954,5	-940,0	-14,5	-899,4
Ordinært rammetilskudd	-866,7	-868,9	2,3	-861,7
Skatt på eiendom	-141,0	-140,5	-0,5	-131,8
Andre generelle statstilskudd	-85,4	-82,9	-2,5	-77,5
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-2 047,6	-2 032,3	-15,3	- 970,4
Renteinntekter og utbytte	-65,8	-55,8	-10,1	-62,5
Renteutgifter, provisjoner/finansutgifter	31,0	34,4	-3,4	41,2
Avdrag på lån	79,1	79,2	-0,1	74,6
NETTO FINANSINNT/-UTGIFTER	44,2	57,9	-13,6	53,3
Til ubundne avsetninger	33,4	33,4	0,0	32,9
Til bundne avsetninger	0,0	0,0	0,0	
Bruk tidl års regnskmm mindreforbruk	-27,5	-27,5	0,0	-0,8

Årsberetning 2017

Bruk av bundne avsetninger	-0,1	0,0	-0,1	
NETTO AVSETNINGER	5,8	5,8	-0,1	32,1
Overført til inv.regnskapet	24,6	24,6	0,0	15,0
REGNSKAPSM. MINDREFORBRUK	28,6	0,0	28,6	27,5
TIL DISP. FOR RAMMEOMRÅDENE	-1 944,4	-1 944,1	-0,3	-1 842,5

I kolonnen «Avvik 2017» vises her de avvikene i f.t. budsjett som er oppsummert i tabell 2.1.

Rammeområdene

Tabellen nedenfor netto utgift pr. rammeområde. Den viser dermed hvordan inntektene i tabell 2.3 blir disponert fordelt på disse områdene.

Som vedlegg bak i dette dokumentet er det vist en spesifikasjon med tall for virksomhetene pr. rammeområde.

For mer info om bakgrunnen for disse tallene vises det til gjennomgangen pr. rammeområde og til dokumentet med virksomhetenes årsmeldinger.

Tabell 2.4: Netto utgift pr rammeområde.

Beløp i mnok	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Avvik 2017	Regnskap 2016	Endr. %-vis 2016 - 17
Formannskapet	142,2	144,9	2,7	134,4	5,8
Barn, unge og kultur	737,2	726,5	-10,7	699,4	5,4
Helse og omsorg	850,1	859,2	9,1	809,9	5,0
Miljø og byutvikling	216,0	218,5	2,4	193,0	11,9
Kirker	21,8	21,3	-0,5	21,4	1,9
Ikke fordelte utgifter/inntekter	-22,9	-26,3	-3,4	-15,7	-45,9
Sum	1 944,4	1 944,1	-0,3	1 842,5	5,5

Oppsummert kommentarer vedr vekst i f.t. 2016 samt om avvik i f.t. budsjett i 2017:

Formannskapet.

Veksten på dette området fra 2016 er på 5,8 % og gjelder særlig utgifter i f.m. valget i 2017 på om lag 2 mnok samt Porsgrunns utgifter vedr kommunale tolketjenester økte med nærmere 2 mnok. Det var i 2017 også en vekst i skyssutgifter vedr barn i skole og barnehage på over 10 %. Korrigert for disse forholdene er veksten for øvrig på området på nivå med gjennomsnittlig lønns- og prisvekst.

Barn, unge og kultur.

Veksten på dette området er på 5,4 %. Sterkest vekst er det på Barnevern, - her inkludert de nye botiltakene for mindreårige flyktninger samt i Tilskudd til private barnehager. Voksenopplæringen hadde også en sterk økning som følge av økt satsing på integrering. Veksten samlet på skolene er på nivå med lønns- og prisvekst, - samtidig er elevtallet gått ned ca 1 %.

Målt mot budsjett var det i 2017 her et merforbruk på 10,7 mnok, tilsvarende knapt 1,5 %. Størst merforbruk var det på Barnevern og Tilskudd til private barnehager med til sammen 7,5 mnok.

Helse og omsorg.

Samlet for området var det en vekst på 5 %. NAV hadde en vekst på bare 1,4 %. Hjemmetjenestene økte med 3,3 %, sykehjemmene med over 5 %.

Det var budsjettet med sterkere vekst enn det som fremgår av regnskapet, - samlet mindreforbruk er på 9,1 mnok. Det er særlig Miljøarbeidertjenesten og Psykisk helse og rusomsorg som har mindreforbruk i f.t. budsjett med til sammen over 6 mnok. Det er ikke minst usikkerheten knyttet til tilskuddsordningen vedr ressurskrevende brukere som er sterkt medvirkende til det.

By og miljøutvikling.

Den relativt sterke veksten på dette området, - 11,9 %, gjelder primært økt satsing på vedlikehold på kommunale bygg og boliger, samt økte utgifter knyttet til avtaleforholdet med Porsgrunn Boligstiftelse. Sammenholdt med budsjett er det her et mindreforbruk på 2,4 mnok, fordelt på Kommunalteknikk og Byutvikling.

Kirker og trossamfunn.

At det er nedgang fra 2016 til -17 skyldes endringer knyttet til tilskudd til andre trossamfunn, - færre tilskuddsberettigede medlemmer. Tilskuddet til Fellesrådet er i h.t. budsjett.

Ikke-fordelte utgifter og inntekter.

Her er avviket i f.t. budsjett betydelig lavere enn det har vært de siste par årene.

Årets lønnsreserve gikk i sin helhet med til håndtering av årets sentrale og lokale lønnsoppgjør.

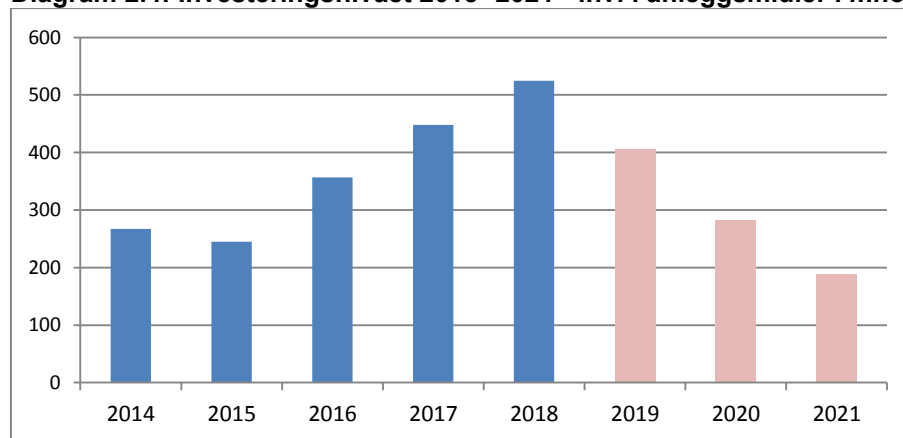
Det som er bokført som pensjonsutgift i 2017 er tilnærmet det som i samsvar med budsjettforutsetningene ble fordelt på rammeområdene/virksomhetene.

Ett element som bidrar til avvik mot budsjett gjelder periodisering av variabel lønn opptjent i desember som utbetales i januar. Det er i 2017 en økning i f.t. -16 på 2,4 mnok som blir ført her som en ikke-fordelt utgift.

3.2 Investeringsregnskapet

Investeringsnivået i Porsgrunn har vært relativt høyt i de siste to årene og vil i h.t. økonomiplanen øke ytterligere i 2018 for deretter å gå ned. I diagrammet nedenfor viser de blå søylene regnskapstall og de røde er fra økonomiplanen.

Diagram 2.4: Investeringsnivået 2013 -2021 - inv. i anleggsmidler i mnok.

Nedenfor vises de større investeringsprosjektene i 2017, - prosjekt med sum påløpt i året over 3 mnok.

Årsberetning 2017

Prosjektene med negative avvik i f.t. budsjett i 2017 blir inndekt ved budsjetterte bevilgninger i 2018.

Tabell 2.5 Større investeringsprosjekt

Tall i mnok		Regnskap	Regulert budsjett	Avvik
3729	Sykehjemsutbygging	179,2	163,2	-15,9
2148	Brevik Oppvekstsenter	91,0	82,7	-8,3
7311	Rehabilitering avløp ÅBEV	41,9	39,0	-2,8
7221	Rehabilitering vann ÅBEV	30,7	37,5	6,8
6961	Eiendomsforv. utviklingstiltak ÅBEV	12,3	21,9	9,6
7278	Utskiftning av PREMO vannledning	11,9	8,0	-3,9
7370	Ledningsanlegg avløp Franklintorget	9,2	7,4	-1,8
20	Belønningsordningen	5,8	7,0	1,2
5428	Kjølnes - ny svømmehall	5,3	8,0	2,7
7280	Tiltak i forb. med vanddirektivet	4,6	6,7	2,2
7733	Div. vegutbedringer ÅBEV	4,5	4,6	0,1

I tabellen nedenfor vises samlet kostnad i investeringsregnskapet, finansieringsbehovet, og hvordan dette er finansiert.

Her fremgår det at investeringsnivået i Porsgrunn i 2017 var lavere enn regulert budsjettert. Dette innebærer også mindre bruk av både fonds og lånemidler enn budsjettert.

Tabell 2.6: Investeringsregnskapet - skjema 2A

Tall i mnok	Regnskap 2017	Oppr. budsjett	Regulert budsjett	Regnskap 2016
Investeringer i anleggsmidler	448,4	466,9	527,2	356,5
Utlån og forskutteringer	68,9	67,9	69,0	96,5
Avdrag på lån	19,7	6,7	6,7	21,4
Avsetninger	19,9	2,0	11,1	55,1
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	557,0	543,5	614,0	529,6
Bruk av lånemidler	-200,5	-219,1	-265,9	-268,6
Inntekter fra salg anl.midler	-9,8	-2,0	-11,5	-31,5
Tilskudd til investeringer	-260,7	-254,0	-259,9	-80,7
Mottatte avdrag/renter på utlån mm	-18,7	-5,0	-5,0	-70,6
Andre inntekter	-3,3	0	-2,1	-0,9
SUM EKSTERN FINANSIERING	-493,1	-480,1	-544,3	-452,5
Overført fra driftsregnskapet	-26,6	-25,0	-24,6	-17,5
Bruk av avsetninger	-37,3	-38,4	-45,1	-59,6
SUM FINANSIERING	-557,0	-543,5	-614,0	-529,6

3.3 Kommunens finansielle situasjon

Nedenfor redegjøres det for noen sentrale forhold knyttet til kommunens finansielle situasjon.

Årsberetning 2017

Det fremgår i den første tabellen nedenfor at sum fonds er i ferd med å komme opp igjen på nivået i 2014. Det er særlig disposisjonsfonds det har vært endringer på og er i ferd med å komme opp på et nivå som gir forsvarlig handlingsrom til å takle uforutsette svingninger i både utgifter og inntekter.

Tabell 2.7: Fondsmidler

Tall i mnok	2014	2015	2016	2017
Disposisjonsfond	140,6	77,3	110,7	143,1
Bundne driftsfond	37,3	42,0	48,4	46,4
Ubundne investeringsfond	509,7	498,9	496,9	471,2
Bundne investeringsfond	7,0	6,6	7,6	17,6
Sum	694,6	624,8	664,6	678,3

Tabellen nedenfor er en oversikt over større fonds, - disposisjonsfond og ubundne investeringsfond. Endringene avspeiler bruk og avsetninger de aktuelle årene på disse fondene.

Tabell 2.8: Oversikt større fonds – pr. 31.12.

Tall i mnok	2014	2015	2016	2017
Realverdifond *	83,5	48,0	55,3	81,1
Bufferfond finans *	35,1	9,7	35,3	35,3
Campus Kjølnes	42,1	40,1	35,2	29,9
Virksomhetenes resultatfond *	7,8	8,7	8,3	9,3
Energifond *	2,1	2,1	2,1	2,1
Kapitalfond - langsiktig plassering	376,3	373,1	390,6	381,6
Nye sykehjemsplasser	36,4	36,4		
Brevik oppvekstsenter	12	12	12	
Utbygging – Kammerherreløkka	5	5	5	5,0
Rundkjøring - Enger *	4,9	4,9	4,9	4,9
Tomte- og boligfond	27,9	27,7	46,4	50,1
Fond - forskottering av spillemidler *	4,4	2,4	4,7	4,5
IKT-satsing *				5,9
Sum	637,5	567,1	599,8	609,7

*) Disposisjonsfond

Forvaltningen av finansielle aktiva

Det rapporteres i egen sak til bystyret om finansforvaltningen, - både plasseringer og lån. Vårt finansreglement angir de rammer og retningslinjer som forvaltningen skal skje innenfor. Det bekreftes her at forvaltningen i 2017 foregikk uten noen avvik i f.t. disse rammene og retningslinjene

I tabellen nedenfor vises en oppsummering av aktivaforvaltningen i 2017.

Årsberetning 2017

Tabell 2.9: Forvaltning av finansielle aktiva – saldo og avkastning pr. aktivaklasse i 2017.

Beløp i mnok	Saldo 31.12.16	Saldo 31.12.17	Kjøp/salg i 2017	Avkastn. i mnok - 17	Avkastn. i % -17
Lange midler:					
Globale Aksjer	102,4	106,9	-12,0	16,4	17,9
Norske Aksjer	46,70	36,4	-16,0	5,6	18,0
Eiendomsfond	34,60	60,9	22,7	3,6	6,9
Pengemarked Norge	41,20	31,1	-10,7	0,6	1,6
Norske Obligasjoner	107,50	108,3	-3,0	3,8	3,6
Globale Obligasjoner	108,00	129,5	16,0	5,5	4,7
Global Høyrente	29,00	30,7	0,0	1,6	6,1
Anleggsobligasjoner	148,30	128,7	-24,4	4,9	3,5
Sum	617,7	632,4	-27,4	42,0	6,9
Driftslikviditet:					
Sum	256,0	263,0	7,0	3,4	1,5
Sum finansielle aktiva	873,7	895,4	-20,4	45,4	4,7

Samlet avkastning når også driftslikviditet tas med var på 45,4 mnok, - tilsvarende 4,7 %.

Andelen som gjelder våre langsiktige plasseringer hadde en avkastning på 42 mnok, tilsvarende 6,9 %. Det var særlig aksjeplasseringene som bidro til dette gode resultatet, med en avkastning på 22 mnok tilsvarende 18 % i 2017.

Lånegjeld.

Tabellen nedenfor viser hvordan kommunens lån fordeler seg på långivere/type lån. For lån til kommuner er det slik at Kommunalbanken er den eneste aktøren som kan konkurrere med å legge ut egne obligasjons-/sertifikatlån.

I Husbanken tar kommunen opp lån som lånes videre ut, - såkalte startlån.

Tabell 2.10: Lånegjeld fordelt på långiver

Beløp i mnok	Gjeld mnok	Antall lån	Gjeld %-vis fordelt pr långiver
Kommunalbanken	1396	6	48
Obligasjons- /sertifikatlån	1302	5	44
Husbanken	251	12	8
Påpløpte ikke betalte avdrag	-13		
Sum lån	2 936	23	100

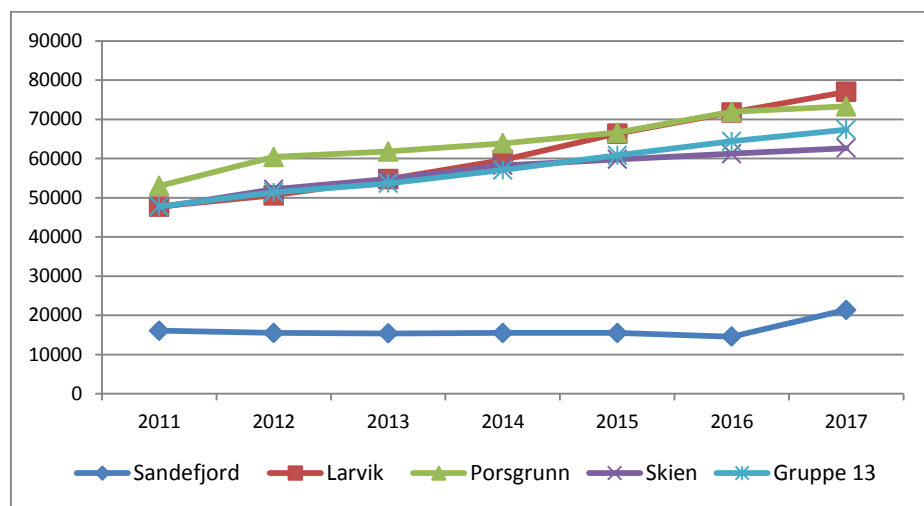
Diagrammet nedenfor viser netto lånegjeld, - gjeldsnivået og – utviklingen i Porsgrunn sammenlignet med noen nabokommuner og med Gruppe 13. Tallene som ligger til grunn for diagrammet er hentet fra KOSTRA og innholdet i «netto lånegjeld» der er sum lånegjeld korrigert for utlån (startlån) og for ubrukte lån. Det er ikke korrigert for lån vedr selvkostområdene, en vesentlig del av veksten i lånegjelden i Porsgrunn særlig de siste par årene gjelder disse områdene.

Det fremgår her at Porsgrunn hadde et relativt høyere nivå tilbake i 2012 og – 13 enn det vi ser i 2017.

Veksten har vært svakere enn i Gruppe 13 og ikke minst fremgår det at Larvik har hatt en relativt sterk vekst

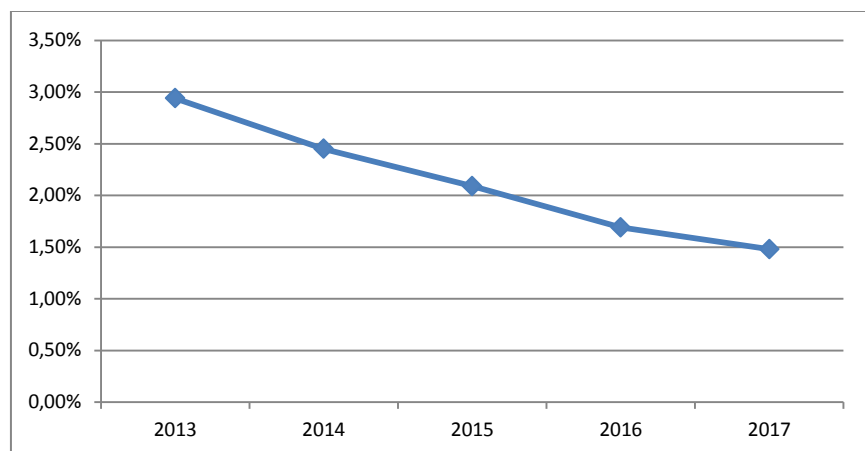
de siste tre – fire årene. Skien har hatt en enda svakere vekst enn Porsgrunn de siste årene. Sandefjord har en annen policy enn de aller fleste andre kommuner ved at de i utgangspunktet ikke bruker lån som finansieringskilde for investeringer, - bare egenkapital og tilskudd. Økningen i 2017 skyldes kommunesammenslåing.

Diagram 2.5: Netto lånegjeld kroner pr innb. 2011 - 2017.

Diagrammet under viser gjennomsnittlig rente i % på kommunens samlede lånegjeld pr desember 2013 - 17. Rentenivået ble halvert i perioden. Med samme nivå i hele 2017 som i desember -13 ville kommunens renteutgift vært ca 45 mnok høyere enn den faktisk var i 2017. Nettoeffekten av en slik nivåforskjell ville vært anslagsvis 30 mnok, - korrigert for selvkostområdene, startlån og ordningene med rentekompensasjon. Mot slutten av 1. kv. i -18 synes det nå som om den entydige tendensen til nedgang har nådd bunnen.

Diagram 2.6: Gjennomsnittrente for kommunens samlede lånegjeld pr desember 2013 -17.

Likviditet.

Som det fremgår av tabellen under er det relativt små endringer i likviditeten over tid. En endring som bidrar til nedgangen i nøkkeltallet «Likviditetsgrad» er reduksjonen i sum ubrukte lån, - jfr endringen fra 2015 til – 17 på over 100 mnok.

Tabell 2.11: Likviditet

Tall i mnok	2014	2015	2016	2017
Sum omløpsmidler	1 240	1239	1259	1242
- Sum kortsiktig gjeld	428	420	447	454
= Arbeidskapital	812	819	812	788
+ Påløpte feriepenger	147	152	156	162
- Ubrukte lån	144	193	125	84
- Bundne fond	37	42	48	46
- Premieavvik pensjon	217	170	167	146
= Likviditetsreserve	560	566	628	674
Likviditetsgrad (*)	2,9	3,0	2,8	2,7

*) Likviditetsgrad = Sum omløpsmidler/sum kortsiktig gjeld og er et uttrykk for evnen til å finansiere kortsiktige forpliktelser. Den bør være større eller lik 2.

3.4 Oppsummering – utsiktene framover

Regnskapet er avsluttet med et netto driftsresultat så vidt i overkant av det langsiktige målet på 1,75 %. Hvis det korrigeres for noen engangseffekter som bidrar til dette resultatet, gjenstår det et resultat på et noe lavere nivå. Det er også slik at noen virksomheter har merforbruk i 2017 og er til dels på et varig høyere utgiftsnivå enn det er tatt høyde for i budsjettet for 2018.

For utsiktene fremover bør det også nevnes at Porsgrunn i 2017 hadde nedgang i folketallet. Tilsvarende svake tall har vi ikke hatt siden begynnelsen av 1990 - tallet, - i en periode der Porsgrunn lå på landstoppen i arbeidsledighet.

En befolkningsnedgang slår ut i både lavere inntekter og et redusert utgiftsbehov.

På inntektssiden har det effekt på rammetilskuddet og da f.o.m. 2019.

Årsberetning 2017

På utgiftssiden vil effekten i første omgang dreie seg om behov for færre barnehageplasser og hvis det er en mer varig tendens vil det innebære færre elever i grunnskolen. Årskullet som ble født i 2017 var på 307, det er en nedgang på 50 fra 2016 og er 15 % lavere enn gjennomsnittet i årene etter år 2000.

Dette dreier seg om sentrale forutsetninger i våre økonomiske prognoser som må vurderes nærmere i det arbeidet med rullering av økonomiplanen som nå settes i gang.

4. Arbeid med å sikre likestilling, integrering, tilgjengelighet og en høy etisk standard i kommunen

I dette kapitlet redegjøres det for krav til årsberetning som stilles i Kommunelovens § 48, pkt. 5.

Likestilling og mangfold

Som arbeidsgiver er Porsgrunn kommune pliktig til å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Pliktene gjelder kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet og religion. Porsgrunn kommune har overordnede personalpolitiske dokumenter som sier noe om våre holdninger og kjøreregler i arbeidet med likestilling og integrering:

- Personalreglement
- Rekrutteringshåndbok
- Etiske retningslinjer
- Bedriftskultur basert på verdiene: Fellesskap, Likeverd, Mangfold og Raushet
- Arbeidsgiverstrategi

Porsgrunn kommune ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver, både for å beholde de medarbeiderne vi har og å rekruttere nye medarbeidere. Vi skal levere gode tjenester, være en god samfunnsutvikler og arbeide for videre vekst i kommunen. Et aspekt i dette er å legge vekt på likestilling og likeverd. Vi skal skape attraktive arbeidsplasser bl.a. ved å kommunisere ut et tydelig likestillings- og likeverdsperspektiv.

Dette betyr:

- Et overordnet mål er å gi like muligheter for kvinner og menn ved å gjøre likestilling til en naturlig del av kommunens personalpolitikk.
- Vi ønsker representasjon av kvinner og menn i alle stillingskategorier.
- Vi ønsker at kommunens virksomheter skal preges av mangfold og likeverd.
- Vi oppfordrer kvalifiserte personer med innvandrerbakgrunn til å søke ledige stillinger hos oss.
- Porsgrunn kommunes IA-arbeid skal bl.a. bidra til å hindre utstøting fra arbeidslivet, tilrettelegge for rekruttering av utsatte grupper som har vansker med å få arbeid, og tilrettelegge for at eldre arbeidstakere blir lengre i arbeidslivet.
- Ansatte i Porsgrunn kommune, som ønsker det, skal få heltidsstilling.
- Ved utlysning av stillinger hvor ett kjønn er underrepresentert, skal søkere fra det underrepresenterte kjønn spesielt oppfordres til å søke. Søkere fra det underrepresenterte kjønn skal prioriteres ved ansettelser dersom søkeres kvalifikasjoner er like.
- Dersom det er kvalifiserte søkere av begge kjønn til en stilling, skal både kvinner og menn som hovedregel innkalles til intervju. Hvis det er kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn, skal minst én av disse innkalles til intervju.
- Ved lokale lønnsforhandlinger skal kommunen ha fokus på prinsippet om lik lønn for arbeid av lik verdi.

Status – likestilling og mangfold

Beskrivelse av faktisk tilstand:

Likestilling:

	Ansatte fordelt på kjønn:		
	2015	2016	2017
Ansatte - totalt	3 002	2 737	2662
Kvinner	2 332	2 122	2105
% andel kvinner	78	78	79
Menn	670	615	557
% andel menn	22	22	21
Gjennomsnittsalder kvinner		46	46
Gjennomsnittsalder menn		46	45

Fordeling av kjønn blant ansatte holder seg stabil. (kilde: KS – Statistikkpakken)

Stillingsstørrelse i % fordelt på kjønn:

	2015	2016	2017
Kvinner	68%	72%	74%
Menn	74%	80%	83%

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse viser en liten tendens til økning fra 2016-2017. For kvinner er økningen 2 prosentpoeng, og for menn 3 prosentpoeng. (kilde: KS – Statistikkpakken 2017)

Heltid – og deltid i Porsgrunn kommune 2017:

	Antall deltidsstillinger	Andel	Antall heltidsstillinger	Andel
Kvinner	1722	69%	757	31%
Menn	247	39%	380	61%

Årsaken til deltid er blant annet at ansatte har delvis permisjon /gradert pensjon. Rekrutteringsstillinger er også omfattet. (kilde: KS-Statistikkpakken 2017)

Mangfold og integrering:

Tall over andel ansatte med innvanderbakgrunn, og andel innbyggere med innvanderbakgrunn er følgende:

	Andel innvandrere blant de ansatte, i %	Antall innvandrere blant ansatte	Andel innvandrere blant innbyggerne, i %	Antall innvandrere blant innbyggerne
2015	11,3	371	12	3 256
2016	12,5	410	12,3	3 364
2017	13,2	445	12,7	3 458

Vi ser her en økning i andel innvandrere blant de ansatte, fra 2015 til 2017. (Kilde SSB per november)

	Antall personer tatt inn (fra NAV eller andre) i arbeidsutprøving pga helseproblemer	Antall personer tatt inn (fra NAV eller andre) på hospitering	Antall personer tatt inn (fra NAV eller andre) på språktraining
2016	72	66	53
2017	59	59	43

Kartleggingen er innhentet via årlig VAMU rapportering fra hver virksomhet.

Dagsverk og sykefravær

	2015	2016	2017
Netto mulige dagsverk	553 487	562 228	565 676
Herav dagsverk sykefravær	46 651	45 016	43 884

Sykefravær i % fordelt på kjønn:

	2015	2016	2017
Kvinner	9,3 %	8,8 %	8,4 %
Menn	5,4 %	5,2 %	5,5 %
Totalt	8,4 %	8,0 %	7,8 %

Iverksatte tiltak:

Sykefraværarbeidet i Porsgrunn jobbes det systematisk og langsiktig med, og det er en lang rekke tiltak i verktøykassa. I 2017 var det en spesiell oppfølging av utvalgte virksomheter i Oppvekst med 4 obligatoriske samlinger for ledere, tillitsvalgte og verneombud.

Tema var:

- Den praksisendringen som NAV har hatt i forhold til aktivitetskravet ved sykefravær
- Belastningsmestring
- Trygg i kommunikasjon
- AKAN

Det ble startet et arbeid i 2017 for å justere tiltakene i IA-plan for Porsgrunn kommune slik at den harmonerer bedre med det Porsgrunn kommune ønsker å fokusere på i årene fremover, for å bidra til måloppnåelse på de tre delmålene i IA.

Det er et spesielt fokus på:

- tiltak for å øke andelen graderinger blant de som er sykmeldt
- jobbe med holdninger/bedriftskultur
- iverksette tilgang for å øke nærværet blant lærlingene

Dette er et systematisk og langsiktig arbeid, og erfaring fra andre fokusområder tilsier at det vil kunne gi en positiv effekt på nærværet.

Iverksatte tiltak for mangfold og integrering i 2016

Samarbeidsavtale – tiltaksplasser i kommunale virksomheter

Våren 2016 skrev NAV Porsgrunn og HR-avdelingen en samarbeidsavtale, som er fulgt opp nærmere i 2017. Hensikt med avtalen er følgende:

Avtalen omfatter samarbeid om arbeidstreningsplasser for arbeidssøkere som av ulike årsaker har vansker med å komme ut i arbeid. Samarbeidet skal gi den enkelte arbeidssøker, NAV Porsgrunn og Porsgrunn kommune positive effekter.

1. Avtalen skal bidra til å holde kontroll med antall tiltaksplasser i kommunen
2. Avtalen skal bidra til å øke kvaliteten på gjennomføring av tiltak i kommunen
3. Avtalen skal bidra til å øke antall tiltaksplasser i kommunen
4. Avtalen skal bidra til å beskrive administrative forhold knyttet til tiltak.

Den overordnede ambisjonen med avtalen er å skaffe arbeidssøkere relevant arbeidserfaring og styrke deres muligheter for å komme i fast arbeid og bli selvforsørget.

På sikt kan også flere tiltaksdeltakere i kommunen bidra til at kommunen får lavere utgifter til kommunale stønader, fordi deltakerne får kompetanse og flere vil komme i arbeid.

Om arbeidet med å sikre en høy etisk standard i kommunen

I løpet av de siste årene har det blitt et økende fokus på behovet for å arbeide systematisk med henblikk på å forebygge korrupsjon og korrupsjonslignende tilstander. Et av tiltakene som ikke minst er etablert med dette utgangspunktet er kommunens varslingsplakat. Det har også i 2016 vært fokusert på dette virkemiddelet som en mulighet for å melde fra om kritikkverdige forhold.

I 2009 ble det vedtatt etiske retningslinjer for Porsgrunn kommune der det angis følgende som utgangspunkt angående forventingene til kommunens ansatte:

”Det er et grunnleggende prinsipp for Porsgrunn kommune at virksomheten skal baseres på høy etisk standard. Bare på dette grunnlag kan kommunen opprettholde og styrke det gode omdømme som er nødvendig for dens omfattende aktiviteter.

Alle ansatte skal overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet. Dette omfatter både regler som følger av norsk lovgivning, reglementer som er utarbeidet for kommunens egen drift og av allment godtatte etiske normer. Ingen ansatte i Porsgrunn kommune har myndighet til å gi noen ordre eller instruks eller selv handle på en slik måte som kan medføre krenkelse av dette prinsippet.

Alle ansatte i Porsgrunn kommune skal tilstrebe troverdighet og tillit i det vi gjør og sier, internt og eksternt. Kommunen har valgt meroffentlighet og åpen kommunikasjon. Dette krever et bevisst forhold til etikk hos den enkelte medarbeider og i kommunen som organisasjon.

All informasjon som gis i forbindelse med virksomhet for Porsgrunn kommune, skal være korrekt, pålitelig og ikke med hensikt gis tvetydig formulering.”

Reglementet gjennomgås som et av de obligatoriske temaer ved lederopplæring i forbindelse med nyansettelser. I Porsgrunn kommune har det vært jobbet jevnlig med temaet etiske dilemmaer i alle virksomheter. Dette for å skape økte bevissthet blant alle ansatte.

Rådmannen har i 2017 satt i gang arbeidet å oppdatere, forbedre og aktualisere den etiske overbygningen for kommunens medarbeidere. Bakgrunnen for revisjonen er bla. #metoo-kampanjen i sosiale medier og ledelsens plikt til å reagere på seksuell trakassering.

Porsgrunn var relativt tidlig ute m.h.t. etiske krav til finansforvaltningen. Siden 2002 har vi hatt et regelverk på dette området som skal sikre at vi ikke har plasseringer i virksomheter som kan skade kommunens omdømme

Vi har egne retningslinjer vedrørende etikk i vårt finansreglement.

Det er særlig plasseringer i utenlandske aksjer/aksjefond som innebærer utfordringer m.h.t. oppfølging for å sikre at de etiske retningslinjene følges. F.o.m. 2015 har våre plasseringer i globale aksjer vært utelukkende i fond som er etisk screenet og hos forvaltere som tilfredsstillt kravene i vårt reglement.

Porsgrunn kommune deltar sammen med øvrige kommuner i regionen i Grenlandskommunenes Innkjøpssamarbeid(GKI). Regelverket på dette området, dvs. lov og forskrifter om offentlige anskaffelser og vårt eget reglement i GKI-kommunene, har som et av flere siktemål å sikre at anskaffelser foregår etisk forsvarlig. Og GKI har hatt flere kurs og infotiltak for deltakerne i samarbeidet hvor dette temaet har vært sentralt. For GKI er også etisk handel et satsningsområde som det jobbes særskilt med.

5. Rammeområdene

5.1 Formannskapet

Administrasjon

Rammeområdet omfatter følgende virksomheter:

- Rådmannens ledergruppe
- HR-avdelingen
- Økonomiavdelingen
- Serviceavdelingen
- IKT-avdelingen

Årsverk og sykefravær på rammeområdet.

	2015	2016	2017
Antall årsverk	110	112	112
Sykefravær i %	4,7	5,8	5,2

Nøkkeltall

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Prioritet				
Andel avtalte årsverk i kommuneadministrasjonen	12,3 %	11,5 %	10,7 %	13,5 %
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. per innb.	3 199	3 263	3 546	3782
Produktivitet				
Bto driftsutg. til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb.	2 263	2 384	2 618	3 324

Kommentarer til nøkkeltallene

Prioritet

Tallene her viser at andelen årsverk i kommuneadministrasjonen går noe ned disse årene og sammenlignet med Gr13 ligger Porsgrunn lavere. Den lavere andelen i Porsgrunn kan nok til dels henføres til at veksten i sum årsverk for hele kommunen har vært sterkere enn innen administrasjon.

Det er for øvrig noe ulikhet kommunene imellom mht hva som defineres som administrasjon og hva som defineres som tjenesteyting. Denne ulikheten innebærer at sammenligninger kan være utfordrende. Det er nok imidlertid utvilsomt at det er en viss nivå-forskjell mellom Gr13 og Porsgrunn på dette området.

Produktivitet

Differansen i f.t. Gr13 vedr utgift pr innbygger til administrasjon og styring og andel årsverk i kommuneadministrasjonen, korresponderer bra med det lavere utgiftsnivået som her kommer til uttrykk. Funksjon 120 Administrasjon er en av flere som inngår i «administrasjon og styring». Det er på funksjon 120 at Porsgrunn avviker mest i f.t. Gr13 med lavere utgift.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. System for håndtering av kunde-henvendelser (CRM) skal implementeres.	CRM-systemet rulles ut i minimum tre virksomheter.	Det har vært noe forsinkelse i prosjektet. Systemet er implementert på Servicesenteret og det er dialog med de første virksomhetene.
2. Nytt kvalitetsstyrings-system skal implementeres for hele organisasjonen.	Bygge struktur og legge inn dokumenter på overordnet/felles nivå.	Hele Oppvekstområdet er i gang med å bygge struktur i TQM, og forbereder seg til overgang fra KSS til TQM i løpet av 1. kv. 2018. Så langt er fremdriften i prosjektet som planlagt.
3. Strategisk kompetanse-utvikling skal være kjent, innarbeidet og brukt for å gi mer tydelige og operative virksomhetsplaner innen kompetanse-utvikling.	3.1 Rutine for kartlegging, lagring og oppdatering av kompetanse foreligger innen sommer 2017. 3.2 En enhetlig arbeidsmetodikk og skjematikk for kompetanse-kartlegging tas i bruk innen sommer 2017. 3.3 Plan for kompetansetiltak revideres med tanke på 2017. 3.4 Prosjekt e-læring i Grenlands-samarbeidet settes i drift. 3.5 Rekrutteringshåndbok og - rutiner innarbeides ytterligere i 2017, og rekrutteringsstrategi utarbeides for innføring fra 2018.	3.1. Dette er delegert til virksomhetslederene. Eventuell samlet elektronisk lagring bør vurderes opp mot evt fremtidig HR-system. 3.2. Dette er delegert til virksomhetslederene. Anses ikke kost/nytte å utvikle innen punkt 3.1 er avklart. 3.3. Utført. 3.4. Utført. 3.5. Utført.
4. Sykefraværet i Porsgrunn kommune skal hvert år reduseres med 10 % (av foregående års resultat). Med et sykefravær på 8,3 % høsten 2016, blir målet å komme ned på 7,5 % i løpet av 2017.	4.1 Hygieneprosjekt gjennomføres i barnehager for å øke bevisstheten og praksis for god håndhygiene. 4.2 10 faktor medarbeiderundersøkelse er et dialogverktøy som skal bidra til prosesser for å kunne bedre arbeidsmiljøet, og opplevelsen av motivasjon og mestring.	4.1 Utført 4.2 Sykefraværet i 2017 var 7,8 %. Alle virksomhetene har jobbet med dialogprosess rundt de faktorene de har valgt å fokusere på. Denne prosessen munnet ut i en tiltaksplan, som ligger i forlengelsen av virksomhetsplanen.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunene har et grunnleggende ansvar for befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. I hht Sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15 er kommunene pålagt å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, ha oppdaterte beredskapsplaner, avholde beredskapsøvelser med videre.

Det har ikke vært alvorlige hendelser der hele kriseledelsen har vært innkalt i 2017. Årets øvelse for kriseledelsen var viet temaet «utbrudd av pandemi.» Alle øvelser på dette nivået evalueres og tiltak innarbeides i Plan for samfunnssikkerhet og beredskap i Porsgrunn kommune.

Eksisterende helhetlig Risiko- og Sårbarhetsanalyse er fra 2015 og den skal revideres i 2019.

Beredskapsleder har deltatt i jevnlig møter i beredskapsnettverket for Grenland og katastrofeberedskapsrådet for Grenland. Det har vært avholdt møter i beredskapsutvalget og beredskapsrådet.

I forbindelse med et forhøyet trussel-nivå i nasjonen, ble det i samarbeid med politiet iverksatt noen ekstra sikkerhetstiltak rundt store arrangementer i de fleste kommuner i Norge. I Porsgrunn ble dette blant annet gjennomført på 17. mai og Barnas Dag.

Samfunnsutvikling

Bolig

Nøkkeltall

	2014	2015	2016	2017
Nye boliger ferdigstilt	154	192	104	146
Vedtatte detaljreguleringsplaner	8	7	10	11
Estimert boligpotensial i vedtatte detaljreguleringsplaner	363	260	280	332
Estimert boligpotensial i detaljreguleringsplaner på høring	83	180	186	38

- Antallet vedtatte reguleringsplaner er hentet fra planregistret. Mindre endringer og områdeplaner er ikke inkludert.
- Boligpotensialet estimeres fra vedtatte planer det aktuelle året og omfatter kun bolig (ikke fritidsbebyggelse). Eldre planers urealiserte boligpotensial inngår ikke i estimatet.
- Boligpotensialet beregnes fra planer som ble lagt på høring, men som ikke ble sluttbehandlet det aktuelle året.

Kommentar til nøkkeltallene

Antall boliger som er ferdigstilt i perioden er 42 boliger opp fra forrige år, men allikevel under det ønskelige. Porsgrunnsamfunnet bør ha rom for en produksjon på over 200 årlig for å reflektere vekstønsker.

Eiendom med nærings- og boligpotensial er vedtatt overført til Porsgrunn Utvikling AS. Slik at resultatene for utvikling av disse eiendommene må adresseres Porsgrunn Utvikling.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak for tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
Regulering av boligfelt i kommunal regi	<p>Mål: Vi skal ha flere attraktive tomter og boliger i Porsgrunn kommune</p> <p>Boligregulering i kommunal regi hvor reguleringsplaner er igangsatt som planlegges regulert i 2017. Områdene vil få assorterte typer boliger ut i fra feltenes beskaffenhet.</p> <p>1) Tveitanlia Boligpotensial på om lag 50 enheter</p> <p>2) Viervegen Boligpotensial på om lag 30 enheter</p> <p>3) Merkurvegen/Brattåslia Boligpotensial på 20-25 enheter</p>	Regulering av tomtefelt og tomteutvikling for salg er overført til Porsgrunn Utvikling.
Tilrettelegging for boligutvikling i regi av eiendom, kommunalteknikk og byutvikling	<p>Kommunen skal tilrettelegge for boligbygging ved å se på konkrete tiltak for å utløse boligbygging i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bergsbygda - Ulverødåsen 	<p>Det er gjennomført betydelige arbeider med tilrettelegging for utvikling i blant annet i disse prosjektene/områdene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bergsbygda - Osebakken Park - Nedre Bjørkedalen - Knutepunktet - Down Town - Andre mindre områder

Årsberetning 2017

Revidere arealdelen med tema bolig	I 2017 skal revidering av arealdelen gjennomføres tematisk. Et av de aktuelle temaene er bolig.	Arealdelen er planlagt lagt til høring før sommer 2018.
Følge opp tiltak i boligstrategien for 2017		Det er ikke vært vesentlig aktivitet i oppfølgingen av boligstrategien i 2017.

Næring

Nøkkeltall

	2015	2016	2017
Arbeidsplasser i alt, antall	16 885	17 010	17 090
Sysselsatte personer bosatt i Porsgrunn	16 495	16 734	16 826
Sysselsatte i Porsgrunn m. høyere utdanning, %	31,4	31,7	32,2
Innpendling, antall	8 041	8 281	8 421
Utpendling, antall	7 651	8 005	8 157
Registrerte arbeidsledige i prosent (pr november i året)	3,9	3,2	2,6

Kommentarer til nøkkeltallene

F.o.m. 2015 ble det gjort endringer vedr grunnlaget for statistikken på områdene sysselsetting og arbeidsplasser, - endringer som medfører noe redusert sammenlignbarhet i f.t. de foregående årene. Ettersom vi nå bare presenterer tall f.o.m. 2015 skal det her være sammenlignbare tall over tid. Fra 2016 til – 17 er det en svak økning både i arbeidsplasser i Porsgrunn og i sysselsatte bosatt i Porsgrunn. Det er også en økning i både inn og utpendling og pr 2017 var det 264 flere som pendlet inn enn ut av Porsgrunn, - m.a.o. var det 264 i «netto overskudd» på arbeidsplasser i Porsgrunn.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
Lønnebakke, nytt næringsområde i Langangen. Planlegging og infrastruktur	Området ligger inne i kommuneplanens arealdel 2014-2025. Kostnader til forsterking av infrastruktur (vann og avløp) er medtatt i investeringsprogrammet i handlingsprogramperioden.	Planen er lagt til høring tidlig 2018. Utbyggingsavtale er til forhandling.
Medvirking til å etablere Enger næringsområde	Engerfeltet er et nøkkelområde i Porsgrunn for handel og næring som ikke kan plasseres i sentrum. Bystyret har bevilget tilskudd til opparbeidelse av infrastruktur	Det er nedsatt arbeidsgruppe bestående av fylkeskommunen, SVV og Porsgrunn kommune. Utredningen arbeidsgruppen forestår er klar til rullering av handlingsprogrammet høsten 2018. Dette slik at bystyret kan vurdere innsats fra bypakke Grenland som en delfinansiering av tiltakene.
Investering i parkeringskapasitet Kammerherreløkka	Porsgrunn kommune investerer i parkeringsvirksomhet for å få utløst næringsutvikling / knutepunktutvikling.	Dette har ikke vært gjennomført forhandlinger i dette spørsmålet.
Medvirke til at nye næringsarealer på Moheim kan utvikles.	Nye næringsområde i et etablert handelsområde på Moheim. Arealene har en strategisk plassering i forhold til avkjøring fra nye E18. Porsgrunn kommune foreslår å	Det er ikke gjennomført tiltak i 2018 utover arbeider med tiltak for å sikre overgang for gående og syklende

Årsberetning 2017

	flytte eiendomsforvaltningen fra Moheim for å tilrettelegge for næringsutviklingen.	gjennom bypakke Grenland.
Bidra til å utvikle Porsgrunn som studentby og til at Grenland blir en attraktiv region for studenter.	Porsgrunn kommune har vedtatt årlig økonomisk bidrag til nytt studenthus på Camus Kjølnes. Videreutvikle tilbud til studenter om kultur, helse og velferd. Videreutvikle Campus Kjølnes som attraktiv møteplass for studenter, befolkning, høyskole/universitet, næringsliv, idrett og kultur. Her vil et av virkemidlene være å bidra til at Porsgrunn Utvikling realiserer bygget Kjølnes kunnskapspark.	Arbeidet med det såkalte Birkeland-initiativet ble startet. Initiativet er et regionalt samarbeid med mellom høgskole, næringsliv og kommuner/fylkeskommune. Målsettingen er faglig styrking av Høgskolen i Sørøst-Norge og Campus Porsgrunn innenfor strategisk utvalgte områder, samt å dra nytte av høgskolens fagmiljøer i regionalt utviklingsarbeid. Det nye studenthuset ble åpnet i februar, og bidro til styrking av det studentsosiale arbeidet ved høgskolen. Styrking av arbeidet med studie-stedsutvikling gjennom et spleiselag hvor hele regionen deltar ble igangsatt
Plan for Down Town vedtatt 3.9.15.	Den gamle utbyggingsavtalen må reforhandles som følge av nytt konsept i den vedtatte reguleringsendringen.	Porsgrunn kommune har langt på vei fremforhandlet utbyggingsavtale med utbygger, men utbygger trakk seg på et tidspunkt fra prosjektet.
Næringsutvikling langs ny trase for E-18	Kommunen sikrer tilrettelegging for næringsarealer som en del av detaljreguleringen for ny E-18	Detaljreguleringen for E18 er utsatt i flere omganger. Antakelig vil saken bli lagt til høring før sommer 2018. Hittil er det ikke avdekket særlig potensial for næringsutvikling.
Tematisk rullering av kommuneplanens arealdel	Kommuneplanens arealdel skal rulleres tematisk med oppstart i 2017. Et av tema for rulleringen vil være næring. Det settes derfor som mål å sette av tilstrekkelig med attraktive nærings-arealer som en del av rulleringen	Det er kommet inn over 100 innspill til rulleringen av arealdelen. Den er planlagt lagt til høring før sommer 2018. Prosessen vil vise mulighetene for næringsarealer.

Overordna infrastruktur

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
Regulering og gjennomføring av vei og bypakketiltak	E18 Langangen-Rugtvedt <ul style="list-style-type: none"> Bistå Nye Veier i reguleringsprosessen av ny trase for E-18 for å sikre rask og smidig gjennomføring av reguleringsprosess Bypakke Grenland <ul style="list-style-type: none"> Handlingsprogram 2015-2018 gjennomføres i tråd med vedtak i Bystyret 	Det er lagt betydelig arbeid fra kommunens side i prosessen med regulering av E18. Utbygger har utsatt fremsendelsen av forslaget ved flere anledninger og innholdet i forslaget er endret. Det synes nå som forslaget vil bli sendt inn vår 2018 og at det vil bli lagt til høring før sommer 2018. Bypakke Grenland er godt i gang med gjennomføringsfasen. I løpet av 2017 er det tatt nødvendige politiske vedtak som

Årsberetning 2017

		tilrettelegger for gjennomføring av blant annet Grønn Lenke, tiltak på det overordnede vegnettet og tiltak i Storgata.
Jernbane og knutepunktsutvikling	<p>Knutepunktsutvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> Gjennomføre mulighetsstudie for stasjonsområdet sammen med Jernbaneverket <p>Ytre Intercity og Grenlandsbanen</p> <ul style="list-style-type: none"> Følge opp lokale, regionale og statlige vedtak opp mot behandlingen av ny NTP for 2018 til 2029	<p>Innenfor jernbane er det viktige arbeidet med mulighetsstudie for Knutepunktet Porsgrunn iverksatt i samarbeid med BaneNOR eiendom, fylkeskommunen, Statens vegvesen og med jernbanedirektoratet som en del av styringsgruppa.</p> <p>Med hensyn på Ytre Intercity ble det gjennom NTP for 2018 til 2029 vedtatt at det ikke skal gjennomføres fysiske tiltak mellom Eidanger og Skien.</p>
Andre overordnede tiltak	<p>Kyststi mellom Larvik og Bamble</p> <ul style="list-style-type: none"> Følge opp arbeidet med kyststi frem til realisering Tursti mellom Larvik og Porsgrunn Følg opp prinsippvedtak fra formannskapet om etablering av forprosjekt sammen med Larvik kommune	<p>Bystyret har fattet vedtak i sak om mulig overtakelse av nedlagt jernbanenett mellom Porsgrunn og Larvik.</p> <p>Det har ikke vist seg mulig å prioritere arbeidet med kyststi i 2017 i særlig grad.</p>

5.2 Barn, unge og kultur

Rammeområdet omfatter 22 virksomheter:

- 12 barnehager hvorav 4 er organisert som egne virksomheter fra 1.1.2018
- 9 barneskoler der 7 er egne virksomheter
- 1 kombinert barne- og ungdomsskole
- 1 oppvekstsenter
- 4 ungdomsskoler
- Klokkerholmen
- Voksenopplæringen
- PP-tjenester
- Barnevern
- Porsgrunn kommunale kulturskole
- Kultur og idrett

Årsverk og sykefravær på rammeområdet.

	2015	2016	2017
Antall årsverk	839	874	818
Sykefravær i %	8,0	8,1	6,9

I løpet av året opphørte Saturnvegen barne- og ungdomssenter som egen virksomhet, den ble da en del av Miljøarbeidertjenesten og dermed også flyttet fra rammeområdet Barn, unge og kultur til Helse og omsorg. En vesentlig del av nedgangen i sum årsverk som fremkommer i tabellen over fra 2016 til – 17 gjelder denne endringen, - pr utgangen av 2016 var det 33 årsverk på Saturnvegen.

Vi registrerer en gledelig nedgang i sykefraværet i 2017 for hele rammeområdet.

Barnehager

Nøkkeltall

	2015	2015	2017	Landet 2017
Kvalitet				
Foreldres samlede tilfredshet med barnehagen til sitt barn	5,2	5,3	4,5	4,5
Foreldres tilfredshet med innflytelse på tilbudet i barnehagen	4,8	4,9	4,3	4,2

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Produktivitet				
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	6,5	6,4	6,3	6,2
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)	49	51	51	49
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	61	66	64	63
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra	96 813	99 196	116 202	96 891
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	11 854	11 891	11 811	11 595
Utgifter til lokaler og skyss per barn i kommunal barnehage (kr)	12 323	22 605	16 594	18 215
Dekningsgrad				
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	81,2 %	82,3 %	84,2 %	78,9 %
Andel barn i komm. barnehager i forhold til alle barn i barnehage	35,0 %	34,6 %	33,4 %	40,2 %
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud, ift. alle barn i barnehage. Alle barnehager	14,1 %	14,6 %	14,7 %	20,2 %
Kvalitet				
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	39,0 %	37,5 %	37,1 %	36,3 %
Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning	10,2%	1,7 %	1,0 %	1,4 %

Kommentarer til nøkkeltallene

Fra årsberetning for 2017:

Det er positive nøkkeltall for barnehagene våre. Fortsatt har vi litt lavere produktivitet enn kommunene vi sammenlikner oss med, men det er ganske marginalt. Ved åpningen av nye moderne barnehagebygg i 2018 og 2019 vil denne forskjellen antakelig bli borte, og kanskje gå i vår favør. Det er knyttet noe usikkerhet til innføringen av pedagognorm og en varslet bemanningsnorm i barnehagene. Det gjelder spesielt innføringstakten som kan variere i kommune-Norge. Brevik oppvekstsenter og ny paviljong på Vestsiden barnehage vil stå klare høsten 2018.

Kvalitet

Foreldrenes tilfredshet er stabilt høy over tid, og vi ligger så vidt over landsgjennomsnittet. Vi benytter nå foreldreundersøkelsen fra utdanningsdirektoratet, og det gjør også store deler av landets kommuner. Endringen skyldes at skalaen tidligere gikk fra 1-6, mens den vi nå benytter går fra 1-5.

Produktivitet

Utgiftene har gått noe ned samtidig som vi har litt færre barn pr. voksen. Det tyder på en effektivisering av driften vår. Beløpene knyttet til styrket tilbud til førskolebarn har økt noe, og det kan ha sammenheng med vårt fokus på tidlig innsats. De som får styrket tilbud får flere ressurser enn i sammenlignbare kommuner, men det er færre barn som får styrket tilbud enn i gruppe 13 kommunene. Andelen er likevel stabil og i tråd

Årsberetning 2017

med styringsdokumentet prinsipper og prosedyrer for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning, samt målsettingen om god tilpasset opplæring for alle og inkluderende læringsmiljø.

Dekningsgrad

Vi har full dekningsgrad i Porsgrunn kommune. Etter beste evne tilbyr vi også plasser til barn som ikke har lovhemlet rett. Det er gunstig for å kunne tilby plass til nyinnflyttede, men kostbart dersom mange plasser står ledig.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. Full behovsdekning	Tilby plasser til de søkerne som etter endringer i regelverket får lovfestet rett til plass. Tilpasse opptaket etter statlige føringer og endringer.	Gjennomført og kontinuerlig oppfølging
2. Videreføre satsingene i «Klart vi kan!»	2.1 Gjennomføre tiltak som vil bli nærmere beskrevet i revisjonen av planen. 2.2 Følge opp statlige signaler og lokale bestemmelser om styrking av kompetanse i barnehagen. Dette gjelder spesielt språklig og sosial utvikling samt migrasjonspedagogikk og norsk som 2. språk.	2.1 Pågår med ulike arbeidsgrupper nedsatt etter en evaluering i virksomhetene 2.2 Innført ny rammeplan og tett oppfølging i alle barnehager
3. Brukertilfredshet	Gjennomføre brukerundersøkelser for å sikre en god dialog med foresatte. Målet er fortsatt høy brukertilfredshet og på linje med landsgjennomsnittet	Gjennomført med gode resultat
4. Kostnadseffektivitet	Identifisere mulige effektiviseringstiltak og gjennomføre disse der dette ikke medfører større investeringsbehov	Omorganisering til 4 virksomheter og kontinuerlig fokus
5. Oppgradere og vedlikeholde barnehagenes bygningsmasse	5.1 Følge vedtatte investeringer på Brevik oppvekstsenter og Vestsiden barnehage 5.2 Erstatte Frednes barnehage 5.3 Sørg for at barnehagenes vognskjul og boder har tilstrekkelig kapasitet og kvalitet 5.4 Sørg for at bygningsmassen ivaretar behovene for å drive barnehagene med sikkerhet og god kvalitet.	5.1 Under bygging 5.2 Skisseprosjekt 5.3 Gjennomført i de fleste barnehager 5.4 Pågår
6. Bedre og tidligere tverrfaglig innsats	Ta i bruk en <i>Fra bekymring til handling</i> som sikrer tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid overfor barn og unge.	Gjennomført, men implementering pågår

Barn og unge med særlige behov

Nøkkeltall

	2015	2016	2017
Kvalitet			
Andel undersøk. i barnevernet m. behandling innen 3 mnd	91 %	95 %	96,0 %
Antall ungdom bosatt i bofellesskap	11	21	25
Dekningsgrad			
Antall aktive saker i PP-tjenester – totalt	548	468	296
Antall tilmeldte saker i PP-tjenester – skole	189	236	210
Antall tilmeldte saker til PPT – barnehage/hjemme	56	54	57
Brukere i avlastningsboligen, Saturnveien	26	31	30
Brukere i privat avlastning, Saturnveien	58	52	48
Brukere med gruppeavlastning, Saturnveien	19	14	14

	2015	2015	2017	Gruppe 13 2017
Prioritet				
Nto driftsutg (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet	104 844	110 276	118 721	125 949
Nto driftsutg. per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	9 491	8 680	10 535	9 689
Produktivitet				
Andel undersøkelser som førte til tiltak	38,6	41,5	26,9 %	39,5 %
Bto driftsutg. pr barn som er plassert av barnevernet (f. 252)	421 599	402 739	481 570	451 993
Bto driftsutg. pr barn som ikke er plassert av barnevernet (f. 251)	14 807	34 809	26 127	39 766
Dekningsgrad				
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	5,9 %	4,7 %	5,3 %	4,6 %

Kommentarer til nøkkeltallene

Kvalitet

Fortsatt er en meget høy andel undersøkelser i barnevernet er ferdigstilt innen 3 måneder. Det forekommer unntak i noen få komplekse saker, men vi er klart bedre enn Gr13. Vi har hatt fokus på å hindre fristbrudd de siste årene. Målsettingen om 30 ungdom bosatt i bofellesskap ble ikke nådd i 2017. Dette skyldes i all hovedsak at færre enslige mindreårige fikk opphold.

Prioritet

Barneverntjenestene har lavere netto driftsutgifter per barn i barnevernet enn Gr13. Tallene viser at vi er kostnadseffektive på administrasjon, og i forhold til hjelpetiltak i hjemmet. Porsgrunn har en større andel barn med barnevernstiltak ift innbyggere 0-17 år, så netto driftsutgifter per innbygger ligger noe over Gr13. Vi har også høyere brutto driftsutgifter for barn som er plassert av barnevernet, mens tallet er lavere for barn som ikke er plassert av barnevernet. Det er økte kostnader knyttet til store tiltak som plassering i fosterhjem eller institusjon.

Dekningsgrad

Vi ser en nedgang i antall tilmeldinger til PPT. Dette til samsvarer med at andelen elever med enkeltvedtak om spesialundervisning går ned. Da har vi snudd en langvarig trend i tråd med våre målsettinger, selv om vi i 2016 hadde flere tilmeldinger enn i 2015. Etter å ha analysert fjorårets tilmeldinger ga det oss kunnskap om hvilken jobb vi må gjøre når det gjelder førtilmeldingsarbeid i skolen. Kompetanseutvikling knyttet til den begynnende leseopplæringen og bedre forståelse for tilpasset opplæring og tverrfaglige drøftinger kan være årsaker til den positive utviklingen.

Årsberetning 2017

Tallene for barnevernet viser at Porsgrunn fortsatt har en høy andel barn med ulike tiltak sammenlignet med Gr13. Det er vanskelig å si noe om årsaken til dette, men tallet har ligget jevnt de siste tre årene. Målsettingen om tidlig innsats kan være en medvirkende faktor.

Saturnveien har gjennom de siste årene opplevd flere utfordringer med hensyn til også å være barnebolig. Det er krevende å finne tilpassede fysiske forhold og kvalitetsmessig gode tilbud i virksomheten for disse brukere og deres familier. Vi mener samorganiseringen med Miljøarbeidertjenesten fra 1.9.2017 kan bidra til å samordne dette bedre.

Produktivitet

Porsgrunn hadde langt færre saker som endte opp med tiltak i 2017 enn Gr13. Tallene viser imidlertid at vi har store utgifter knyttet til plasserte barn sett opp mot Gr13, men vi har lave kostnader knyttet opp mot driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barneverntjenesten. Dette må analyseres og drøftes. Det kan blant annet være behov for å omdisponere et bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger til en barnevernsinstitusjon.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. Fokus på brukermedvirkning	1.1 Delta i Mitt Liv Prosjekt med barnevernsproffene 1.2 Barneverntjenesten skal rekruttere egne barnevernsproffer blant barn og unge, blant annet for å sette fokus på brukermedvirkning	Har ikke deltatt av kapasitetshensyn. Vurderer om det fortsatt skal være et mål. Fokus har vært på å snakke med alle barn som har sak i barneverntjenesten
2. Velfungerende tilsynsførerordning for barn i fosterhjem.	2.1 Organisering med egne tilsynspersoner ved barneverntjenesten.	Igangsatt og gjennomført. Stor framgang i antall tilsyn gjennomført
3. Barneverntjenesten skal ikke ha fristoverskridelser.	3.1 Alle meldinger og undersøkelser gjennomføres innen de frister loven setter.	96% av sakene innen fristen. Spesifikke grunner der det ikke skjer
4. Oppmøte i skole og jobb for bosatte enslig mindreårige	4.1 Fullt fokus på deltakelse i skolen med en tilstedeværelse på minst 95 % 4.2 Deltakelse i arbeid og fritidsaktiviteter for best mulig inkludering og integrering	Har vært jobbet aktivt med, og innarbeidet som et ledd i planverk. Status gjennomført.
5. Utvikle strategiske kompetansehevingstiltak i alle virksomhetene	5.1 God implementering av «Traumebevisst omsorg (TBO)» i barneverntjenesten 5.2 Øke andelen av ansatte som har formell kompetanse på migrasjonspedagogikk og norsk som andrespråk 5.3 Fokuserer på mangfoldsledelse og inkludering 5.4 Utarbeide en helhetlig kompetansestrategi for våre virksomheter	5.1 Gjennomført 5.2 PP-rådgivere innhenter kompetanse i kartleggingsverktøyet Floro Opplæringen er i regi av Nafo. 5.3 I tilråding, kompetanseutvikling og veiledning til barnehager 5.4 «Skole- og barnehageprogrammet» DUÅ er til nå gjennomført i 20 barnehager.

Årsberetning 2017

		Alle kommunale barnehager har gjennomført innen april 2018.
6. «Talenter for framtida» er ferdigstilt	6.1 Fokusområdet "Færre på passive ytelser" følges opp etter planen. 6.2 «Fra bekymring til handling» er et naturlig arbeidsverktøy	Fraværskoordinator i PPT. Etablert ressurspersoner på hver skole. Ansatte i PPT er godt kjent med «Bekymring til handling» For barn i førskolealder er implementeringen godt i gang.
7. Bedre tverrfaglig innsats	Utarbeide en handlingsveileder som klargjør: <ul style="list-style-type: none"> • Rutiner og prosedyrer i saker som bekymrer og for samarbeidet. • Hjelpetjenestene tettere på all-arenaene barnehage og skole. • Ferdigstille en oversikt over tjenestene som arbeider med utsatte barn, unge og familier. • Opprette et beredskapsteam mot mobbing 	Gjennomført og i implementeringsprosess. Det er et omfattende arbeid å sikre tverrfaglige arenaer som mer effektivt kan analysere, drøfte og iverksette tiltak. Beredskapsteamet mot mobbing er operativt. I tverrfaglig drøftingsmøter er det fokus på å finne rett tiltak tidlig. For førskolebarn deltar foreldre, helsesøster, PPT og barnevern når det er aktuelt.
8. Antall vedtak om spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp reduseres.	8.1 PPT gjennomfører ulike tiltak og etterutdanning som del av «Løft for PPT», Sevu PPT 8.2 PPT øker antall veiledningsavtaler med barnehager og skoler. 8.3 Rådgivere i PPT har tilstedeværelsestid på skolene. 8.4 En PP-rådgiver er pådriver for oppfølgingen av fraværsarbeidet og sørger for at tiltakene i handlingsplan for håndtering av fravær iverksettes, og deltar aktivt i et beredskapsteam mot mobbing 8.5 PPT vil tilby skoler og barnehager opplæring i forskningsbaserte strategier/ program som DUÅ (De utrolige årene) og LP-modellen (Læringsmiljø og pedagogisk analyse) o.l. 8.6 PP-tjenester gjennomfører DUÅ, foreldreprogram og program for barn. 8.7 Mer systematisk oppfølging av barn med særlige behov i barnehage. 8.8 Offentlig Ph.d i PP-tjenesten	8.1 6 PP-rådgivere har tatt videreutdanning V.leder og avd.leder har tatt videreutdanning ved NTNU «Ledelse for PPT-ledere» Etterutdanning for alle PPT-kontor i Telemark sammen i perioden 2014-2019. 8.2. Veiledning foregår kontinuerlig og ofte som ledd i sakkynndighetsarbeidet. 8.3. Skolene har sin faste PP-rådgiver i Ko-team og som kontaktperson 8.5 Gjennomfører opplæring i DUÅ med to barnehager i året. Oppfølging. 8.6. Gjennomført to DUÅ-grupper med foreldre til barn i alderen 3-6 år. 8.7. Den spesialpedagogiske hjelpen foregår i tett samarbeid med barnehager. 8.8 Godkjent og igangsatt

Grunnskole

Nøkkeltall

	2015	2016	2017	Landet 2017
Kvalitet				
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	39,4	40,4	39,4	40,8
Nasjonale prøver (engelsk, lesing og regning) 5. trinn	50,7	51,7	50,7	50,0
Elevers tilfredshet med støtte fra lærerne (snitt 7. og 10.trinn)	4,15	4,2	4,15	4,20

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev	87 435	91 267	94 504	87 795
Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO (215), per komm. bruker	29 348	30 431	31 062	28 651
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), pr elev	15 239	15 622	16 203	17 065
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss, pr elev	84 956	88 455	89 909	84 667
Dekningsgrad				
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,6 %	7,6 %	7,2 %	7,5 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. tr.	6,6 %	5,1 %	4,7 %	5,0 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. tr.	7,9 %	7,4 %	7,5 %	8,8 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. tr.	11,8 %	11,0 %	10,2 %	9,6 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	63,9 %	62,2 %	58,3 %	60,4 %
Kvalitet				
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	14,0	14,3	15,2	14,3

Kommentarer til nøkkeltallene

Kvalitet

Vi har en liten tilbakegang i grunnskolepoeng og på nasjonale prøver 5. trinn, men det er ingen dramatiske endringer og vi har flere resultatindikatorer som vi følger over tid, og som gir et mer utfyllende bilde i tilstandsrapporten.

Produktivitet

Vi har fortsatt et noe høyere lønnsnivå i Porsgrunn enn i Gr13- kommunene. Det kan forklare hvorfor tallene viser at vi fortsatt bruker noe mer pr. elev enn de vi sammenlikner oss med. Her kan også ulik føring av administrasjonskostnader i de forskjellige kommunene være en feilkilde.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse øker noe, og er for første gang høyere enn Gr13. Det tyder på en effektivisering av driften i 2017, selv om ikke skolene klarte å nå alle innsparingsmålene for 2017. Det skyldtes i hovedsak utgifter knyttet til elever med helt særskilte behov.

Dekningsgrad

Andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning går ytterligere ned. Det er gledelig og helt i henhold til målsettingen. For første gang er vi også her lavere enn gruppe 13. Det betyr at vi har blitt bedre på flere områder. Samarbeidet mellom PPT og skolene på førtilmeldingsarbeid og systemnivå har sannsynligvis ført til at skolene har blitt bedre på å tilrettelegge det ordinære opplæringstilbudet. Det er en etterlengtet dreining av fokuset mot bedre tilpasset opplæring for alle. Likevel er andelen elever med spesialundervisning i ungdomsskolen fortsatt mye høyere enn vi ønsker.

Årsberetning 2017

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. Videreføre kvalitetsarbeidet jf. "Klart vi kan!" Evaluere og mål og tiltak i planen med sikte på økt læringsutbytte for alle elever	1.1 Gjennomsnittlig elevtilstedeværelse er på over 95 % 1.2 Andelen elever som ligger over bekymringsgrense på Utdanningsdirektoratets obligatoriske kartleggingsprøve i lesing for 2. trinn er minst 90 % 1.3 Andelen elever på mestringsnivå 1 på nasjonale prøver overstiger ikke 15 % 1.4 Resultatet fra elevundersøkelsen på indeksen støtte fra lærerne og motivasjon og mestring er minst 4,2 1.5 90 % av elevene i Porsgrunn kommune fullfører Vg1 1.6 Tilrettelegge for fysisk aktivitet og kreativitetsskapende læringsarenaer 1.7 Tilrettelegge for økt og målrettet bruk av IKT i opplæringen	1.1 Stort sett oppnådd ved alle skoler 1.2 Oppnådd på kommunenivå 1.3 Ikke oppnådd, selv om 5 enkelt-skoler har klart det siste to år 1.4 Resultat på 4,15 gjennomsnittlig i kommunen 1.5 Ikke oppnådd(87%) 1.6 Eget prosjekt igangsatt sammen med det fylkeskommunale «liv og røre» 1.7 Strategiske valg foretatt og midler avsatt i HP 2018 – 21.
2. Systematisk arbeid med prinsipper og prosedyrer for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning	Implementere og følge opp planen. Andel elever med vedtak om spesialundervisning skal reduseres videre og søkes stabilisert lavere enn det er i dag	Gjennomført og fortsetter
3. Oppgradere skoleanlegg med vesentlig behov for vedlikehold og fornyelse	3.1 Utrede behovene ved endringer i skolestruktur 3.2 Sette i gang byggarbeidene på Brevik oppvekstsenter 3.3 Løpende vurdere behov og handlingsrom	3.1 Utredning pågår 3.2 Bygging pågår 3.3 Drøftes
4. Alle grunnskolene i Porsgrunn skal drive systematisk skolebasert kompetanseutvikling	4.1 Metodikken fra prosjektet Læringsmiljø og Klasseledelse implementeres som fast metodikk i utviklingsarbeid 4.2 Alle de kommunale skolene i Porsgrunn følger forskrift til Opplæringslov § 3-11 iht. prinsippene i Vurdering for læring 4.3 Erfaringer fra prosjektene på Vestsiden og Stridsklev Ungdomsskole deles med alle skoler for å redusere behovet for spesialundervisning. 4.4 Styrke kompetansen innenfor migrasjonspedagogikk, grunnleggende norsk og norsk som 2. språk.	4.1 Gjennomført og følges opp i utviklingsarbeid ved skolene 4.2 Gjennomført og følges opp 4.3 Alle skoler følger opp de nye forskriftene og beredskapsteamet mot mobbing er operativt 4.4 Flere ansatte tar videreutdanning innenfor dette området
5. Tilby videre-utdanning etter den statlige modellen Kompetanse for kvalitet	Økt kompetanse innenfor prioriterte fagområder ved at minst 12 lærere tar videreutdanning	Rekordmange lærere i videre og etterutdanning. Eget prosjekt med HSN der 32 av Porsgrunns lærere tar videreutdanning i norsk
6. Reduserte kostnader til skoledrift	6.1 Identifisere innsparingstiltak og gjennomføre tiltak i tråd med budsjettet med fokus på fortsatt kvalitetsutvikling. Det betyr at strukturelle og organisatoriske	6.1 Pågår kontinuerlig, men sammen med statlige føringer om lærernorm og usikkerhet knyttet til finansieringen av

Årsberetning 2017

	grep må vurderes før redusert bemanning. 6.2 Økt kompetanse knyttet til tilskuddsordninger - Tilskuddsportalen	av slike bestemmelser gjør budsjettsituasjonen uforutsigbar 6.2 Kurstilbud
7. Sikre pålitelige resultater når det gjelder foreldreundersøkelsen	Ved å engasjere Kommunalt foreldreutvalg skal skolene øke svarprosenten på foreldreundersøkelsen slik at resultatene blir valide	Svarprosenten økte noe, men det er utfordrende å få så høy svarprosent som ønsket.
8. Bedre og tidligere tverrfaglig innsats	Ta i bruk «fra bekymring til handling» som sikrer tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid overfor barn og unge.	Implementering fortsetter

Kultur

Nøkkeltall

	2015	2016	2017	Kostragr.13 2017
Prioritet				
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd	30 197	31 720	34 882	53 614
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2 052	2 149	2 299	2 114
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	107	132	160	167
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	305	309	301	261
Biblioteket – besøk i folkebibliotek pr innbygger	4,3	4,3	-	-
Netto driftsutgifter til kino pr innbygger	-63	-76	-46	-8
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	230	226	221	195
Netto driftsutgifter til museum pr innbygger	32	32	54	58
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	2417	2 571	2 443	1 833
Produktivitet				
Bto driftsutg. til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker	17 945	20 452	20 169	20 229
Dekningsgrad				
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alder	14,8 %	14,1 %	16,0 %	12,7 %

Kommentarer til nøkkeltallene

Prioritet

Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd

Lavere tall i 2015 skyldes at et av tiltakene for å imøtekomme vedtatt reduksjon av virksomhetens ramme dette året var reduksjon i tilskuddsordningene til lag og organisasjoner. Deler av denne reduksjonen er blitt tilbakeført ved omprioriteringer innenfor virksomhetens ramme både i 2016 og 2017. I 2017 ble virksomheten tilført ressurser til ordningen med Kontingentkasse. Porsgrunn ligger under Gr13- nivå. Det som ikke fremkommer av disse tallene er f.eks. verdien av ordningen med gratis leie for barn og unge under 20 år.

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger

Dette er summen av alle «KOSTRA funksjonene» hvor det føres utgifter til kulturformål. Tabellen ovenfor viser noen av disse. Samlet sett har utgiftene økt i perioden, og vi ligger nå over Gr13.

Hovedparten av økningen er knyttet til økning i andre virksomheter sine utgifter. For kultur sin del er det knyttet til prosjektet Senter for Porselen og design/Porslensmuseet, økt tilskudd til Grenland Friteater,

---

Årsberetning 2017

---

tilskudd til Barnas Dag, tilskudd til Herøya Nærmiljøsentral, etablering av ordning med Kontingentkasse, reetablering av Den kulturelle Bæremeisen, opprettelse av en 50% stilling i tilknytning til prosjektet Økt fysisk aktivitet for barn og unge.

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge pr. innbygger

De av kulturvirksomhetens utgifter som føres på denne funksjonen er knyttet til drift av fritidssentrene og Meierigården UNG, samt ulike tilskudd til målgruppen og ordningen med Kontingentkasse. Sistnevnte ble innført som en prøveordning i 2017, men forklarer ikke den totale økningen.

Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger

Disse har gått litt ned fra 2016 til 2017. Det ble i 2017 ført utgifter til arrangement på bibliotek som ble dekket innenfor rammen til virksomheten. Porsgrunn kommune ligger over Gr13 som består av 45 store kommuner utenom de 4 største byene. Av disse er det bare 7 kommuner som har søndagsåpent bibliotek. Merutgiftene i driftskostnader per innbygger skyldes i hovedsak søndagsåpent bibliotek, men også at biblioteket har hatt en aktiv arrangementsprofil som har medført press på driftsbudsjettet.

Netto driftsutgifter til idrett pr innbygger

Her føres utgifter knyttet til driften av innholdet i haller og bassenger, samt ulike tilskuddsordninger knyttet til idrett, fysisk aktivitet og folkehelse. Vi ligger høyere enn Gr13. Med nye anlegg på Kjølnes og varslede behov for økt bemanning vil utgiftene øke de kommende årene – dersom ikke inntektene øker tilsvarende.

Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger

Virksomhet for kultur fører ingen kostnader på denne funksjonen, kun leieinntekter knyttet til idrettshaller og basseng. Kostnadene føres på Eiendomsforvaltningen – FVD, samt avskrivninger på kapitalutgifter. Porsgrunn ligger her betydelig lavere enn gruppe 13. Våre kostnader går ned mens kostnadene til dette formålet i Gr13-kommunene øker.

Netto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler, per innb. 6-15 år

Porsgrunn har en klart høyere satsing på musikk- og kulturskole enn snittet i gr. 13. Dette gjenspeiler seg også i dekningsgraden der en ser at vi når mange flere barn og unge enn snittet i Gr13

Produktivitet

Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker

Kulturskolene er inne i en omstillingsprosess der vi i større grad skal være et ressurscenter for både barnehage, skole og kulturliv. I dette ligger utgifter til aktiviteter som ikke går under betegnelsen brukere (elever). En tenker da spesielt på dirigentordning til skolekorpene der utgifter til dirigentene går over kulturskolens budsjett. Likedan har vi nå utprøvinger av tilbud i grunnskolene som et ledd i ressurscentertanken.

Dekningsgrad

Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alder

Dekningsgraden for hele landet er 13,7%., mens den nå er oppe på 16% i Porsgrunn. Det er grunn til å håpe at vi har snudd trenden. Men det er tidlig å fastslå. Likevel betyr det at kulturskoletilbudet i Porsgrunn når frem til flere barn og unge enn de kommuner det er naturlig å sammenligne seg med.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. Sikre drift av svømmehall og dobbelthall på	1.1 Forslag til driftsmodell er politisk behandlet	1.1 Forslag til driftsmodell for ny svømmehall- og dobbelthall på Kjølnes ble vedtatt i Bystyret i mars som en del av forprosjektsaken.

Årsberetning 2017

Kjølnes	1.2 Kommunedelplan for idrett og fysiskaktivitet er politisk behandlet	1.2 Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet - sluttbehandling ble vedtatt av Bystyret i november.
2. Våre kulturarenaer opprettholder sitt aktivitetsnivå og øker sine besøkstall	<p>2.1 Kulturhuset Ælvespeilet opprettholder balansen i programmet med samme andel arrangement med lokal forankring</p> <p>2.2 Det skal utredes kostnader ved meråpent bibliotek (elektronisk adgangskontroll utenom betjent åpningstid)</p> <p>2.3 Filmsenteret Charlie skal øke bedriftssalg av kinoforestillinger og kino-events.</p>	<p>2.1 Kulturhuset Ælvespeilet har i 2017 opprettholdt samme andel arrangement med lokal forankring som i 2016.</p> <p>2.2 Utvalg for barn, unge og kultur behandlet i oktober saken Levende byrom – utvikling av Rådhuspark, bibliotek og kino. I Handlingsprogrammet for 2018 - 2021 ble det avsatt kr 8 mill til dette prosjektet.</p> <p>2.3 Det har ikke lyktes Filmsentret å oppnå en økning i 2017. Dette forutsatte prioritering av ressurser og kompetanse innenfor markedsføring og salg. Dette vil bli prioritert i 2018</p>
3. Vi sikrer barn og unge mulighet for opplevelse og deltakelse.	<p>3.1 Ælvespeilet opprettholder samme andel arrangement for barn og unge som før.</p> <p>3.2 Biblioteket styrker formidlingsarbeidet overfor barn og unge</p> <p>3.3 Økt bruk av og økt kvalitet på våre kulturarenaer for barn og unge i nærmiljøene og i sentrum.</p>	<p>3.1 Ælvespeilet har ikke lyktes med å opprettholde antall arrangement for barn og unge i 2017. Kulturskatten har valgt å legge færre av sine produksjoner/ arrangement til Kulturhuset. Bæremeisen som ble lagt ned i 2016 ble reetablert høsten 2017. Dette ga en reduksjon på 50 arrangementer i løpet av året.</p> <p>3.2 Biblioteket har i 2017 styrket formidlingsarbeidet overfor barn og unge. Antallet arrangement har hatt en økning på nesten 36 % fra 2016.</p> <p>3.3 Besøkstallene viser at det har vært en økning fra 2016 til 2017. Det har ikke vært gjennomført undersøkelser som gir grunnlag for å si noe en kvalitetsøkning i tilbudet.</p>
5 Frivillighet/ Frivillighets-sentralen – styrke og videreutvikle det frivillige arbeidet.	<p>4.1 <i>Porsgrunnsmenyen</i> – en nettbasert er frivillighetssentral er i drift.</p> <p>4.2 Porsgrunn kommunes ivaretaging av lokale frivilligsentraler er definert og politisk behandlet.</p>	<p>4.1 Arbeidet med utredning og utvikling av en nettbasert frivillighetssentral startet opp i 2017. Det forventes at sentralen vil være i drift i løpet av våren 2018.</p> <p>4.2 Sak vedrørende driften av frivillighets-sentralene etter at forvalteransvaret ble overført fra staten til kommune ble behandlet i Utvalg for barn, unge og kultur i april. Styret i Porsgrunn Frivillighets-sentral ble lagt ned og Årsmøte-funksjonen til utvalget opphørte. Forutsetninger for utbetaling av det årlige tilskuddet til Herøya Nærmiljøsentre ble vedtatt.</p>

5.3 Helse og omsorg

Rammeområdet omfattet følgende virksomheter pr utgangen av 2017:

- Tjenestekontoret
- Familiehelsetjenester
- NAV Porsgrunn
- Legetjenester og miljørettet helsevern
- Psykisk helsetjeneste og rusomsorg
- Borgehaven bo- og rehabiliteringssenter
- Hjemmetjenesten Stridsklev
- Hjemmetjenesten Herøya
- Hjemmetjenesten Vest
- Hjemmetjenesten Eidanger
- Hjemmetjenesten Brevik
- Vestsiden og Doktorløkka sykehjem
- Frednes og St. Hansåsen sykehjem
- Brevik sykehjem
- Mule sykehjem
- Miljøarbeidertjenesten

Årsverk og sykefravær på rammeområdet.

	2015	2016	2017
Årsverk	955	950	982
Sykefravær i %	9,5	10,2	9,1

I løpet av året opphørte Saturnvegen barne- og ungdomssenter som egen virksomhet, den ble da en del av Miljøarbeidertjenesten og dermed også flyttet fra rammeområdet Barn, unge og kultur til Helse og omsorg. Økningen i sum årsverk på dette rammeområdet fra 2016 til – 17 gjelder primært denne endringen, - pr utgangen av 2016 var det 33 årsverk på Saturnvegen.

Omsorg i hjemmet

Nøkkeltall

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Prioritet				
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, hjemmesykepleie	3,4	3,5	3,5	4,8
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, praktisk bistand	10,7	11,2	11,3	10,7
Nto driftsutgifter til aktivisering/støttetjenester per innb (f234)	1 042	1 128	1 221	1 156
Produktivitet				
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester	244 364	265 642	258 267	255 998
Dekningsgrad				
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	24	23	24	21
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år	68	68	70	62
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år +	303	284	285	299
Mottakere av hjemmetjenester i alt	1 526	1 455	1500	-

Kommentarer til nøkkeltallene

Prioritet

Tildelt gjennomsnittlig antall timer for hjemmesykepleie og praktisk bistand pr.uke ligger relativt stabilt. Tabellen viser bare resultatet for 2017 for Gr 13, og dermed ikke utviklingen i kommunegruppen. Sammenlignet med 2016 er det en sterkere vekst i prioritet og dekningsgrad enn i Porsgrunn kommune.

Produktivitet

Kostnadene pr. mottaker av hjemmetjenester er økt noe, og som for 2016 har dette delvis sammenheng med en liten økning i gjennomsnitt tildelte timer. Økt antall timer i gjennomsnitt øker også kostnad pr. tjenestemottaker.

Dekningsgrad

Selv om gjennomgang av tjenestene til personer i aldersgruppen 0-66 år har vært et innsatsområde, viser det for 2017 en svak økning i dekningsgraden for både denne gruppen og for personer mellom 67-79 år. Dette må ses i sammenheng med innføring av hverdagsrehabilitering som metode, og dette vil da medføre at det i perioder er flere som får habilitering-og rehabiliteringstjenester, men i kortere periode.

Det er for øvrig gjennomgående høy aktivitet (ut-og innskriving av tjenestemottakere) i de ambulante hjemmetjenestene.

Det er en liten økning i antallet personer over 80 år som mottar tjenester i hjemmet, men likevel stabil andel innbyggere over 80 år som er beboere på institusjon. Her skiller Porsgrunn seg fra Kostra gruppe 13, selv om det er et fokusområde at de som trenger økt bistand i hjemmet og ønsker å få tjenestene der, skal prioriteres med økte tjenester. Fordeling av tjenester mellom hjemmetjenester og sykehjem kan ha sammenheng med at Porsgrunn kommune har høy dekningsgrad på institusjon, men vesentlig lavere på boliger med heldøgns bemanning.

Omsorg og rehabilitering i institusjon

Nøkkeltall

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Prioritet				
Andel plasser avsatt til rehabilitering/habilitering	4,8 %	4,7 %	4,9 %	6,9 %
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	34,6%	29,5 %	31,5 %	20,7 %
Produktivitet				
Korrigerte bto driftsutgifter, institusjon, pr. plass	1 083 251	1 076 686	1 170 794	1 181 385
Dekningsgrad				
Andel innbyggere 80 år + som er beboere på institusjon	13,2 %	13,2 %	13,2 %	11,7 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	20,6 %	20,4 %	27,7 %	26,6 %
Kvalitet				
Andel langtidsbeboere 31.12 vurdert av lege siste år	56,3 %	72,6 %	72,6 %	52,7 %
Andel langtidsbeboere 31.12 vurdert av tannhelsepersonell siste år	41,0 %	41,4 %	40,9 %	34,3 %
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,60	0,70	0,67	0,59

Kommentarer til nøkkeltallene

Prioritet

Andelen plasser avsatt til tidsbegrenset opphold har fortsatt høy prioritet, men også i 2017 har plassene vært brukt fleksibelt for det formålet som har vært mest påkrevd å prioritere høyest.

Iverksettelse av langtidsopphold på korttidsavdeling er medvirkende til økt ventetid for tildeling av korttidsopphold, noe som særlig gjorde seg gjeldende i deler av 2017 med et høyt antall utskrivningsklare pasienter på sykehus.

Det har i 2017 vært rapportert relativt jevnt antall personer som venter på opphold til rehabilitering, men noe lavere enn gjennomsnittet for 2016. Dette mener vi kan ses i sammenheng med både gruppetilbud uten døgnopphold, og iverksetting av hverdagsrehabilitering i hjemmet.

Produktivitet

Gjennomsnittskostnad pr. plass er om lag på nivå med Gr.13.

Dekningsgrad

Som vist til under hjemmetjenester er en noe høyere andel personer over 80 år pasienter i institusjon, sammenlignet med Gruppe 13. Det er fokus på å øke tjenester i hjemmet der dette er ønskelig for pasienten. For øvrig må bruk av institusjonsplasser også ses i sammenheng med dekningsgrad på boliger med heldøgns bemanning.

Kvalitet

Det er i 2016 og 2017 rapportert at andelen langtidsbeboere i institusjon fikk tilsyn fra lege eller tannhelsetjenesten var vesentlig høyere en for Gr 13. Målsettingen bør være at alle skal få dette tilbudet årlig, og registreringene blir nå også gjennomgått virksomhetsvis, for å se om det er registreringsfeil.

Mål og tiltak 2017 – felles for omsorg i hjemmet og omsorg og rehabilitering i institusjon

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. Sikre den akuttmedisinske kjeden	1.1 Hensiktsmessig organisering av spesialplasser vurderes 1.2 Systematisk samarbeid og felles praktisk trening for legevakt og akuttmottak gjennomføres en gang pr år	1.1 Inngår som del av utredning for fase to utbygging omsorgsplasser. Videreføres 1.tertial 2018. 1.2 Kontinuerlig kompetanse-heving. Legges inn i virksomhetsplan som kompetansetiltak.
2. Øke satsningen på dag- og avlastningstilbud for demente	2.1. Lokalisering og kapasitet for dagtilbud vurderes som del av sykehjemsutredning, med integrasjon i drift fra medio 2017 2.2. Søke om tilskudd til økt antall dagaktivitetsplasser.	2.1. Midlertidig løsning med ordinære dagplasser på Vestsiden sykehjem. Inngår i utredning omsorgsplasser. 2.2. Utgått på grunn av midler-tidige løsninger t.o.m. 2018.
3. Fleksible ordninger for bistand i eget hjem, for dem som ønsker det	Utarbeide tjenestekonsesjons-kontrakt for leverandører av brukerstyrt personlig assistanse, der kommunen ikke selv skal stå som arbeidsgiver.	Forarbeid gjennomført og konkurranse pågår. Implementering 2.halvår 2018.
4. Øke innsatsen innenfor habilitering- og rehabiliteringsfeltet både på døgn- og dagbasis	4.1. Periode for utprøving av hverdagsrehabilitering som arbeidsform gjennomføres. 4.2. Organisasjonstilhørighet besluttet	4.1. Team for hverdagsrehabilitering igangsatt/i drift. 4.2. Avgjørelse høsten 2018.
5. Sikre riktig kostnad på de ulike institusjonsplassene og fordeling av ressurser i hjemmetjenesten	5.1. Bemanningsplaner skal utarbeides med bakgrunn i ressursfordeling/ vektning mellom ulike typer institusjonsplasser. 5.2. Utarbeide plan for organisering av hjemmetjenester og institusjon	5.1. Ressurfordeling gjennomført med avtalt bemanningsfaktor. 5.2. Organisasjonsendringer gjennomført. Ressursfordeling utført med bakgrunn i samlet ramme til disp.
6. Ha en fordeling av kompetanse som ivaretar de ulike brukergruppene sine behov	6.1 Kompetansekartlegging gjennomføres og opplæringsplan inngår i virksomhetsplanene.	6.1 Ikke gjennomført fullt ut i 2017 pga av at overordnet strategisk plan for kompetanse og rekruttering skulle utarbeides.

Årsberetning 2017

	<p>6.2 Kompetanseplan revideres</p> <p>6.3 Felles kompetanseplan for kommune og spesialist-helsetjeneste revideres i tråd med samarbeidsavtale.</p>	<p>6.2 Kompetanseplan for helse og omsorg skal utarbeides første halvår 2018.</p> <p>6.3 Revideres eller avvikles i -18, Drøfting mellom partene pågår.</p>
7. Gi økte kunnskaper om demens til pårørende og nærpersoner for å øke mestringsevnen.	Gjennomføre årlig pårørendeskole for pårørende til demente	Utsatt på grunn av få påmeldte. Henvist til nabokommunene etter avtale.
8. Utvikle gode pasientforløp for kronikergrupper	<p>8.1 Samhandlingsrutine for kronikersatsningen</p> <p>8.2 Opplæring i geriatrisk vurderingskompetanse</p>	<p>8.1 Rutine utarbeidet, og inngår i drift. Faste samarbeidsmøter med Skien kommune fortsetter.</p> <p>8.2 Gjennomført opplæring for ansatte, må videreføres for nyansatte i perioden.</p>
9. Det satses på ulike tiltak innenfor læring og mestring for kronikergrupper	<u>Omtales også under helsetjenester.</u> Mestringskurs for utvalgte kronikergrupper i samarbeid mellom kommunale tjenester og sykehuset Telemark HF	Mestringskurs gjennomført med god oppslutning.
10. Øke legedekning på sykehjem til nivået for Kostragr.13	Anbefalte tiltak for å få en robust legedekning konkretiseres og plan for opptrapping utarbeides	Gjennomført opptrapping.
11. Innovative løsninger for drift av nye sykehjem/omsorgstilbud	<p>11.1 Plan for velferdsteknologi implementeres i virksomhetene, med ulike delprosjekter</p> <p>11.2 Porsgrunn kommune deltar i nettverk for velferdsteknologi i Telemark</p>	<p>11.1 Delprosjekter gjennomføres etter plan, overordnet plan revidert.</p> <p>11.2 Nettverket videreføres. Utviklingssenteret ansvarlig for drift.</p>
12. Ha effektiv saksbehandling med god kvalitet, basert på tydelige kriterier	<p>12.1 Ønsket saksbehandlingstid langtidsopphold sykehjem: 30 dager</p> <p>12.2 Ønsket saksbehandlingstid korttidsopphold på sykehjem: 10 dager</p> <p>12.3 Ønsket saksbehandlingstid hjemmesykepleie: 10 dager</p> <p>12.4 Ønsket saksbehandlingstid omsorgslønn, avlastning og støttekontakt: 30 dager</p> <p>12.5 Utarbeide veiledende kriterier for saksbehandling</p>	<p>Punkt 12 generelt:</p> <p>Veiledende tildelingskriterier vedtatt. Saksbehandlingstid kan variere på grunn av høy arbeidsmengde, men behov for raskt hjelp prioriteres.</p>

Helsetjenester

Nøkkeltall

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Prioritet				
Nto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innb.	1 359	1 402	1 403	1 537
Nto driftsutg til foreb., helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år	1 846	1 958	2 245	2 252
Nto driftsutg til foreb. helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år	7 158	7 802	9 008	8 500
Nto driftsutgifter pr. innbygger i kr. kommunehelsetjeneste	1 988	2 091	2 125	2 306
Dekningsgrad				
Fysioterapiårsverk per 10 000 innb, kommunehelsetjenesten	8,0	7,1	7,9	9,2
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	11,7	11,9	11,9	10,5
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. F- 232	5,5	5,7	5,7	5,3
Årsverk til rehabilitering per 1000 innbyggere (khelse + plo)	12,1	11,9	15,1	12,8
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innb. (khelse+plo)	4,6	6,7	8,2	4,7
Kvalitet				
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn	76%	101 %	98,0%	87,0%
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	98%	98 %	104,0%	100,0%
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	109%	97 %	101,0%	84,0%

Kommentarer til nøkkeltallene

Prioritet

Opptrappingen for 2017 viser at prioritering for innbyggere 0-20 år ligger på nivå med Gr13, mens det for de yngste innbyggerne 0-5 år har vært en noe høyere prioritet enn i gjennomsnittet for Gr13.

Dekningsgrad

Det fremgår i foreløpige Kostra-data at kommunen økt dekningsgrad på fysioterapi, uten at det er foretatt økning i antall årsverk. Dette kan bety at andre i samme gruppe har redusert sin innsats.

Når det gjelder legeårsverk ligger kommune over Gr13, men mottar da tilskudd for pasienter fra andre kommuner som velger fastlege i Porsgrunn.

Kommunen har god dekning når det gjelder årsverk av psykiatriske sykepleiere, og vurderer videre behov i prioritering av kompetansemidler.

Kvalitet

De ulike kvalitetsindikatorerne viser små endringer fra 2016. Noe av forklaringen når det gjelder det relativt høye nivået på helseundersøkelse ved 4-års alder, kan være forskyvinger på grunn av tidspunktet for når på året barnet er født. Det er utarbeidet gode rutiner for å følge opp at barn skal få sine undersøkelser.

Når det gjelder hjemmebesøk for nyfødte var det i 2017 prioritert en liten økning i jordmor-ressurs for oppfølging innenfor dette området.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. Bedret helse for befolkningen i Porsgrunn gjennom styrket fokus på helsefremming, forebygging og hverdagsrehabilitering	1.1 Videreutviklet lærings- og mestringstilbud i Porsgrunn (LMS) 1.2 Ansatte i psykisk helsetjeneste og rusomsorg gjennomfører opplæring til ansatte innenfor familiearbeid ved	1.1. Gjennomført opplæring for kronikergrupper. 1.2. Opplæring i psykisk helsetjeneste og rusomsorg gjennomført.

Årsberetning 2017

	psykose og rusproblemer 1.3. Justert tiltaksplan: etablere grupper for depresjonsmestring (KID).	1.3. Oppstart september 2017.
2. Skolehelsetjenestene skal ha ressurser på de ulike alderstrinnene i tråd med statlige normtall	Følge opp tidligere vedtak	Opptopping fortsetter, men ikke generell styrking av helsesøstertjenesten i rammeoverføringene lenger.
3. Gode og tilgjengelige helsetjenester for nyankomne flyktninger	3.1 Bosatte flyktninger gjennomfører kartlegging og helseoppfølging i henhold til prosjektbeskrivelse 3.2 Flyktninger i mottak skal ha lovpålagt helseoppfølging	3.1/3.2 Gjennomføres kontinuerlig.
4. Styrke innsatsen på ungdomshelsestasjonen	Tiltaket «rusfri ungdom» videreføres i ungdoms-helsestasjonene, og åpningstidene er to dager i uka.	Etter plan.
5. Etablere øyeblikkelig hjelp tilbud innenfor rus og psykisk helse	Etablering avklares desember og tilbudet iverksettes 1.kvartal 2017	Tiltak gjennomført med 1 plass fra april og 1 fra september 2018
6. Sikre sammenhengende og rehabiliterende tjenester til personer med psykisk helsesvikt og rusproblemer	Strategi for å unngå overdose videreføres.	Implementert i drift med bruk av utarbeidet metodikk, for ansatte, kameratredning og livreddende førstehjelp for aktuelle parter. Deltar i kompetansenettverk sammen med prosjektkommunene. Varslingsrutine mellom Porsgrunn kommune og politiet vedrørende farer ved narkotika i omløp, utarbeidet.

Sosiale tjenester

Nøkkeltall

	2015	2016	2017
Kvalitet			
Registrerte arbeidsledige 15-74 år, prosent	3,6%	2,9%	2,6%

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Prioritet				
Nto driftsutg. tilbud til pers. med rusprobl. pr. innb. 20-66 år	632	338	375	515
Nto driftsutg.l kommunalt disponerte boliger per innb. i kr	700	170	391	51
Netto driftsutg. til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	3 822	3 509	3 507	3 862
Nto driftsutgift økonomisk sosialhjelp pr innb. 20-66 år	2 193	2 014	1 986	2 041
Produktivitet				
Brutto driftsutgifter per kommunalt disponert bolig	87 258	68 880	75 090	65 752
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker	44 434	42 009	46 393	51 404
Korrigerte driftsutgifter til sosialtjenesten pr. mottaker	37 390	38 621	42 189	
Dekningsgrad				
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	58,2 %	58,2 %	48,9 %	41 %
Andel sosialhjelpsmottakere 20-66 år, av innb. 20-66 år	4,8 %	4,6 %	4,2 %	4 %
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	24	24	24	18
Kvalitet				
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere	1,5	1,4		
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	5,9	5,9	6,1	* 5,5

*Der det ikke finnes tall for Gr 13 er det beregnet snitt av grunnlagsdata for alle kommuner i Gr.13som har rapportert.

Kommentarer til nøkkeltallene

Kvalitet

Arbeidsmarkedet i Porsgrunn og nabokommuner har vært godt i 2017 med mange ledige jobber, som har påvirket at mange innbyggere har kommet i jobb og at arbeidsledigheten har sunket. Det pågår mange prosjekter innen Bygg- & Anlegg/ infrastruktur, de fleste industribedriftene går bra, samt at det har vært utlyst mange offentlige stillinger, spesielt innen helse/ omsorg og skole/ barnehage.

Varigheten pr stønadsmottaker har dessverre gått noe opp, det er naturlig fordi ca en tredjedel av sosialhjelpsmottakere har sammensatte som rus og psykiatri, og de blir ofte langvarig på stønad.

I 2017 ble det også innført Aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakere under 30 år.

Rus; antall tjenestemottakere har i løpet av 2017 ikke endret seg vesentlig, det var 185 personer som fikk tjenester fra Rusteam. Det er en økning i bekymringsmeldinger og tvangssaker som utredes av Rusteam.

Antall overnattingsdøgn ved midlertidig botilbud i Feiselvei har vært økende gjennom året, og mange personer har hatt lang botid

Prioritet

De siste årene har det vært fokusert mye på å følge opp kommunale brukere som sosialhjelpsmottakere og flyktninger slik at de kan komme i arbeid og bli selvforsørget. På de fleste stønadsområdene følger kommunen (NAV) statens veiledende satser, med noen unntak, f eks unge hjemmeboende sosialhjelpsmottakere som får en lavere sats. Dette er ment som et incentiv for å søke seg tilbake i skole og/ eller komme i arbeid.

Rus; Netto driftsutgift til personer med rusproblemer viser en liten økning i 2017, men ligger under Gruppe13. Det er et samarbeid med Keops og NAV om arbeidsrettet Forvern og Ettervern for personer med rusproblemer, og de klarte i 2017 å få 8 personer ut i arbeid.

Bolig; Husleien for boliger kommunen leier av Porsgrunn boligstiftelse har økt betydelig i 2017. I tillegg pågår fortsatt forhandlinger med Porsgrunn boligstiftelse. Leietapet for kommunale utleiebolig i 2017 var 6 %, en vesentlig del av dette refererte seg til ombygging av C-bygget på Nystrand omsorgsboliger. Dette er årsaker til kommunens nivå på netto driftsutgifter er høyt både i forhold til 2016 og gruppe 13.

Produktivitet

Brutto driftsutgifter sosialhjelp har gått noe opp som er naturlig fordi det er en årlig lønns- & prisvekst, samt at man jobber med færre – men med brukere med mer sammensatte utfordringer, dvs at det tar lengre tid å komme til gode løsninger som jobb, tiltak, osv.

Bolig; Kommunens brutto driftskostnader har økt fra 2016 til 2017 og ligger fortsatt over gruppe 13.

Porsgrunn boligstiftelse økte husleien betydelig til Porsgrunn kommune i 2017. Driftskostnadene er også påvirket av at Porsgrunn kommune fortsatt forhandler med Porsgrunn boligstiftelse om endret eie- og leiestruktur for boligporteføljen kommunen leier av stiftelsen i dag.

Dekningsgrad

NAV har satt inn mye ressurser på å hjelpe kommunale brukere ut i arbeid og bli selvforsørget, samtidig som man jobber med at de brukerne som har meget sammensatte utfordringer skal få en varig statlig stønad.

NAV følger opp brukerne tett, det er et bredt samarbeid med næringslivet, og tiltaksbedriften Keops bidrar også til at mange av sosialhjelpsmottakerne har kommet ut i arbeid.

I 2017 var det i snitt 24 nye brukere som søkte om kommunale stønader hver eneste måned, og da er det viktig for kommunen å ha et apparat som kan hjelpe de tilbake i arbeid.

Rus; personer med rusproblemer har i 2017 hatt økende behov for mer sammensatt, langvarig og omfattende bistand. Det mangler fortsatt boliger til personer med sammensatte behov og lav bo-evne.

Bolig; Antall kommunalt disponerte bolig ligger fortsatt på samme nivå som tidligere år. Nivået ligger fortsatt

Årsberetning 2017

over gruppe 13, som viser en svak nedgang for i fjord. I 2017 solgte kommunen 6 boliger, hvorav 5 boliger til kommunale leietakere.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. Redusere antall sosialhjelps-mottakere med 15 %	1.1 Bidra til 10 % færre sosialhjelpsmottakere i 2017 1.2 Bidra til at varighet på stønad reduseres i snitt til 5,4 mnd 1.3 Følge opp Jobbprosjektet og prosjekt Familieveileder, for å bidra til at flere mottakere blir selvforsørget 1.4 Innføre Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere dersom det blir vedtatt/ lovpålagt (18 – 29 år).	1.1 NAV Porsgrunn har i snitt 38 færre sosialhjelpsmottakere pr mnd i 2017 enn i -16 = en nedgang på 11,5 % 1.2 Varigheten på stønad er dessverre ikke redusert, fordi gjenværende brukere har mer sammensatte utfordringer 1.3 Prosjektet er foreløpig avsluttet 1.4 Aktivitetsplikt er innført
2. Bosette og inkludere flyktninger iht. bystyrevedtak	2.1 Bosette flyktninger i 2017 iht. bystyrets vedtak 2.2 Koordinere Introduksjonsprogrammet i kommunen og bidra til at minimum 55 % voksne flyktninger årlig kommer ut i arbeid/ utdanning etter programmet (blir selvforsørget e/ programmet)	2.1 Det ble til sammen bosatt 116 flyktninger i Porsgrunn i 2017, herunder 33 x familiegjenforeninger 2.2 Introduksjonsprogrammet er et samarbeid med Voksenopplæring og i stadig utvikling, men vi mangler statistikk for overgang til arbeid/ utdanning
3. Gjennomføre Kvalifiseringsprogrammet	3.1 NAV; Inntil 70 deltakere i KVP, i samarbeid med Keops 3.2 NAV; Bidra til at 55 % av KVP-deltakere kommer ut i arbeid/ utdanning (blir selvforsørget etter programmet)	3.1 Det var 57 deltakere i KVP ved nyttår 2017 – 2018 3.2 Og 50 % av deltakerne har gått til arbeid/ utdanning
4. Bidra til at Porsgrunn skal være en attraktiv kommune i vekst	4.1 NAV; Månedlig kontakt med minst 180 arbeidsgivere for å gi tilbud om service 4.2 NAV; Bidra i alle næringsfora/ nettverk for å gi service og bidra til etablerte og nyetablerte bedrifter.	4.1 NAV har i 2017 vært i månedlig kontakt med ca 160 arbeidsgivere i Porsgrunn 4.2 NAV Porsgrunn deltar i de næringsfora/ nettverk som er mulig, og som man blir invitert til.
5. Bidra til å redusere antall unge på passive ytelser (Talenter for Fremtiden)	5.1 NAV; Delta i skolenes rådgiver-nettverk, samt info til elever og foreldre/ pårørende, både arbeidsmarkedskunnskap og økonomisk veiledning 5.2 NAV; følge opp prosjekt/ veileder på Skogmo VGS, som skal sikre at flere unge gjennomfører videregående skole.	5.1 NAV Porsgrunn deltar i de skolefora som er mulig, og som man blir invitert til. 5.2 Prosjekt på Skogmo VGS har pågått i straks tre år, og vil i 2018 – 2019 trolig bli utvidet til Porsgrunn VGS
6. Utvikling av digitale sosiale tjenester	Påbegynne utviklingen av bedre digitale sosiale tjenester, for å forbedre kommunens nett-tjenester og effektivisere samhandling med brukerne.	Digitale sosiale tjenester er påbegynt og vil bli innført gradvis gjennom 2018 - 2019
7. Kommunen skal ha en enhetlig og samkjørt oppfølging av rusbrukere, fra forvern	Tidligere prosjektmidler til oppfølging og rehabilitering av personer i ettervernsfasen, inngår i rammeoverføringene og det etableres fast stilling i drift.	Opptrapping kommunale midler pågår. Stillinger er faste.

Årsberetning 2017

til ettervern		
8. Etablere likemannsprosjekt i samarbeid med Grenlandskommunene og STHF/Borgestadklinikken	8.1. Etablere «Likemannsprosjektet Grenland» og ansette prosjektleder. 8.2. Oppstart av likemannsprosjekt	8.1/8.2 Gjennomført og prøvd i drift. Evaluert og justert etter prøveperioden, med ansettelse av kommunal prosjektleder.
9. Aktiv bruk av Startlån for å bistå husstander med langvarig vanskeligstilte som har problemer med få lån i privat bank til eid bolig	9.1 Tilbys startlån til kjøp av egen bolig og/eller beholde bolig, eventuelt i kombinasjon med boligtilskudd 9.2 Bistå leietakere i kommunale utleieboliger til å kjøpe egen bolig	9.1 Antall lånetilsagn er doblet i forhold året før. Vi vurderer at målgruppen for ordningen nås, da vi ser at låneporteføljen er stabil 9.2 5 leietakere har kjøpt leid kommunal bolig. 9 leietakere har flyttet ut av kommunal bolig og kjøpt annen bolig, til sammen 14 leietakere i 2017
10. Fremskaffe tilstrekkelig med boliger til prioriterte grupper.	10.1 Ta i bruk omdisponerte boliger til funksjonshemmede og store barnefamilier 10.2 Øke antall selvbosettinger innen gruppene; flyktninger, innvandre, og andre vanskeligstilte i boligmarkedet.	10.1 Boliger til store barnefamilier er tatt bruk. Ombygging av Nystrand til endret målgruppe vil ikke bli ferdigstilt før slutten av 2018, og derfor ikke tatt i bruk 10.2 67 personer er bosatt fordelt på 33 boenheter i private leieforhold. Dette er personer som er bosatt ihht avtale med IMDi. 28 vanskeligstilte personer er etablert i 14 private boenheter. Til sammen 61 boenheter i 2017. Økt bruk av privat leiemarked, sammen med økt bruk av startlån har bidratt til at ventelisten for kommunale boliger er redusert.
11. Bistå leietakere i kommunale utleieboliger som ikke klarer å mestre boforholdet	11.1 Tilby råd og veiledning i forbindelse med naboklager slik at vi har muligheter for å følge opp saken i tråd med bestemmelsene i husleieloven 11.2 Tilby nedbetalingsordning for leietakere som har opparbeidet husleierestanse 11.3 Følge løpende opp samarbeidsplaner/BoPlaner og leiekontrakter 11.4 Fremme deltakelser fra våre leietakere for å få et godt bomiljø	11.1 I 2017 mottok vi 73 naboklager på leieforhold i kommunale boliger. Disse er fulgt opp med individuelle tiltak som; brev, hjemmebesøk og samtaler 11.2 Antall med nedbetalingsavtaler ligger stabilt. 29 personer har nedbetalt sin husleierestanse. 11.3 BoPlaner/samarbeidsplaner er fulgt opp individuelt og i forbindelse med søknad om ny leiekontrakt 11.4 Beboerråd er fulgt opp også i 2017, med god effekt i forhold til bomiljøet. Det er også avholdt beboermøter i bygg med flere boenheter.

5.4 Miljø og byutvikling

Rammeområdet omfatter følgende virksomheter:

- Byutvikling
- Brann- og feiervesen
- Kommunalteknikk
- Bygg- og eiendomsdrift

Årsverk og sykefravær på rammeområdet.

	2015	2016	2017
Årsverk	262	264	267
Sykefravær i %	6,1	4,7	5,9

Fysisk plan og tilrettelegging, herunder kart og byggesak

Nøkkeltall

	2015	2016	2017
Kvalitet			
Brukertilfredshet med byggesaksbehandling (faktisk score)	4,6	4,0	4,1
Andel byggesaker behandlet innenfor lovpålagte frister, i %	93	83	87
Andel plansaker behandlet innenfor lovpålagte frister, i %	100	100	100
Andel oppmålingsforr. behandlet innenfor lovpålagte frister, i %	98	92	99

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Prioritet				
Nto dr.utg. fys.planl./kulturminner/natur og nærmiljø pr innb	595	692	662	634
Produktivit			192	
Korrigerte bto driftsutgifter kart og oppmåling, per årsinnb.	172	167		168
Korrigerte bto driftsutgifter plansaksbehandling, per årsinnb.	227	246	269	268

Kommentarer til nøkkeltallene

Kvalitet:

Alle plansaker er behandlet innenfor lovpålagte frister, men man har fortsatt en andel på byggesak og oppmåling som er behandlet etter at frist er gått ut. Dette er i hovedsak søknader om dispensasjoner, Denne søknadstypene har økt med nærmere 100 % på de siste to årene, og er svært tidkrevende å behandle. Det er en lavere andel i 2017 som er behandlet etter frist, selv om det totalt sett har vært en klar økning i antall saker i alle avdelingene. Det er en liten økning på tilfredsheten med byggesakstjenesten, men det er fortsatt noe igjen til målet på 4,5. Dette jobbes det kontinuerlig med.

Prioritet:

Prioriterte oppgaver i 2017 har vært den daglige produksjon og kvalitetssikring av denne.

Produktivit:

Det har vært svært stor aktivitet i alle tre avdelingene i 2017. Avdelingene har likevel levert bedre

Årsberetning 2017

måltall på produksjon enn året før, samtidig som man har levert innenfor de økonomiske rammene og har hatt lavt sykefravær.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak for tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
Legge til rette for en fremtidsrettet byutvikling, som særskilt bygger opp under målet om ønsket befolkningsvekst.	1.1 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker skal reduseres 1.2 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for detaljreguleringsplaner skal reduseres	Snitt 3 ukersaker : 13 dager Snitt 12 ukersaker : 28 dager Snitt dispensasjoner 12 uker: 65 dager Snitt fra komplett planforslag til vedtatt plan: 134 dager

Tekniske tjenester

Nøkkeltall

	2015	2016	2017	Gruppe 13 2017
Kvalitet				
Beregnet ikke bokført vann (i %)	37,7	38,1	37,1	* 31,0
Beregnet ikke bokført vann (i mill. m3 pr år)	1,947	1,947	1,790	
Utskifting og rehab. av vann-nettet, i %-snitt 3 siste år	0,85	0,63	0,82	* 0,7
Utskifting og rehab. av spillvannsnnett, i %- snitt 3 siste år	0,46	0,73	1,16	* 0,8
Prioritet				
Netto driftsutgifter til funksjon 338 Forebygging pr. innb.	67	59	53	49
Netto driftsutgifter til funksjon 339 Beredskap pr. innbygger	1 048	1 061	1063	697
Nto. dr.utg. i kr pr. innb., samferdsel i alt	1 051	1 101	1 201	813
Produktivitet				
Nto. dr.utg. i kr pr. km kommunal vei og gate,	113 811	118 422	162 451	206 222
Avløp - Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb)	1 530	1 512	1 190	* 1 759
Renovasjon - Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering	892	968	984	**
Vann - Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	1 023	1 041	1 095	* 1 438

*Der det ikke finnes tall for gr. 13 er det brukt snitt for landet

**Finnes ikke sammenlignbart tall for landet

Kommentarer til nøkkeltallene

Kvalitet

Vanntapet viser en klar forbedring i 2017, og følger målet gitt i Hovedplan Vann. Vi har fokus på vannlekkasje og har utbedret 34 stk i 2017, samt gitt en del pålegg til utbedring av private stikkledninger. Installering av flere vannmålere i nettet ihht Hovedplan Vann og Handlingsprogram vil avdekke vannlekkasjer av vesentlig størrelse på et tidligere tidspunkt, og vi ser at det gode arbeidet med lekkasjesøk bør videreføres.

Årsberetning 2017

Fornyng av vannledningsnett og avløpsnett er ihht måltallet på 1% utskifting i inneværende år, samt at for de 3 siste år nærmer vi oss 1% på vann og er over 1% på avløp. I Handlingsprogrammet er det tatt høyde for en utskiftingstakt ihht til måltallet på 1% i investeringsbudsjettet.

Prioritet

Kostnadene for forebyggende avdeling (funksjon 338) er på linje med Gr13.

Kostnadene for å drive Porsgrunn brannvesen per innbygger (funksjon 339) er høyere enn tilsvarende brannvesen. Dette skyldes hovedsakelig organisering med tre brannstasjoner samt at eksisterende brannvesen i henhold til lovverket kunne betjent inntil 50 000 innbyggere.

Netto driftsutgifter i kr pr innbygger, samferdsel i alt er betydelig høyere enn sammenlignbare kommuner. Det skyldes det faktum at Porsgrunn har 27 % mer vei pr innbygger enn øvrige kommuner, samt Fjordbåtene.

Produktivitet

Netto driftsutgift i kr pr km kommunal vei og gate er betydelig lavere enn sammenlignbare kommuner. Dette skyldes lavere utgifter til vedlikehold som reasfaltering, med påfølgende redusert vegkapital. På grunn av at avskrivninger er inkludert i 2017 og ikke tidligere år, vil dette tallet ikke være sammenlignbart med foregående år i Porsgrunn.

Gebyrgrunnlaget viser utgiftsnivået pr innbygger på de tre områdene; avløp, renovasjon og vann. Sammenlignet med Gr13 er utgiftene i Porsgrunn lavere på vann og høyere på avløp. På avløp skyldes gebyrgrunnlagsøkningen, at det har vært økt aktivitet med bevisst nedtrekk av fond. Gebyrgrunnlagets økning har ingen direkte betydning for selve gebyrutviklingen på avløp.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
1. Beregnet ikke bokført vann(svinn)	1.1 Lekkasjereduksjon iht. hovedplan vann.	Holder fremdriftsplan med etablering av vannmålere og jobber mot avslutning 2018 som planlagt.
2. Utskifting vann- og avløpsnett	2.1 Utskifting på 1 % av ledningsnettet årlig	Gjennomført utskifting/rehabilitering ihht aktivitetsplan. Målsetningen om 1% utskifting er oppnådd. Vannledninger 1,43% Avløpsledninger 2,18% Overvann 0,47%
3. Ny brannorganisering	3.1 Sak om interkommunalt brannvesen og revidert struktur for Brevik Brannstasjon legges fram til politisk behandling i 2017, samkjørt med statlige føringer i brannstudien.	Porsgrunn, Bamble og Drangedal har politisk vedtak om å utrede et felles brannvesen for de tre kommunene. Ny prosjektleder og brannsjef i Porsgrunn er ansatt med virkning fra 1. februar 2018.

Bygg- og eiendomsdrift

Nøkkeltall

	2015	2016	2017
Kvalitet (egne registreringer)			
Resultat av brukerundersøkelser:			
Forvaltning og drift av eiendommer	3,9	4,1	4,4
Renhold	4,3	3,9	4,45
Prosjektledelse av byggeprosjekter	4,8	4,8	4,9

	2015	2016	2017	Gruppe13 2017
Produktivitet				
Nto driftsutgift til kommunal eiendomsforvaltning per innb.	4 062	4 278	4529	4735
Korriger. bto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per kvm.	826	865	861	1143
- Herav energikostnader for komm.l eiendomsforvaltning pr kvm	110	103	111	111
- Herav utg. til renhold i komm. eiendomsforvaltning pr kvm	102	115	125	175
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvm	393	430	435	542
Utg. til vedlikeholdsaktiviteter i komm. eiendomsforvaltning per kvm	10	6	19	118
Dekningsgrad				
Samlet areal på formålsbygg kommunen eier i kvm per innbygger	4,9	4,9	5,2	4,0

Kommentarer til nøkkeltallene

Kvalitet

Resultatet fra brukerundersøkelsene knyttet til forvaltning de siste årene viser en økning hvert år til 4,4 i 2017, dette er svært positivt selv om man fortsatt ligger under ønsket måltall på 4,5.

Det har vært jobbet med å bedre kommunikasjon mot brukerne både i form av faste møter og via meldingssystemet, hvor brukerne på en enkel måte kan melde inn feil/mangler, ønsker/ behov direkte til driftstekniker.

Brukerundersøkelsen knyttet til byggevirksomhet viser et gjennomsnitt på 4,9 for 2017. Dette er 0,1 høyere enn foregående år. Selv om resultatet kan anses som tilfredsstillende i forhold til ønsket nivå på 4,0 vil vi fortsatt tilstrebe forbedring. Informasjon og opplæring/ veiledning vil bli gitt et særlig fokus, da det er på disse områdene vi har lavest score.

Brukertilfredsheten innen renhold har økt til 4,45 i 2017, vi jobber for å holde den på dette nivået, eller øke den.

Produktivitet

Indikatoren netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr innbygger sier noe om hvor mye av egne penger (frie inntekter som skatteinntekter og rammeoverføringer fra staten), kommunen "velger" å bruke på forvaltning, drift og vedlikehold av formålsbyggene (adm., førskole, skole, institusjon, idrett og kulturbygg). Automatiske avskrivninger knyttet til investeringer og inntekter/ refusjoner inngår i indikatoren.

Vi ligger fortsatt under nivået til Gr13, men har hatt en stabil økning de 3 siste årene. Mye av økningen kan forklares med at vi har fått økt bevilgning til vedlikehold. Det har også for vært en negativ befolkningsvekst i 2017. Gr13 har en økning i sine utgifter på omtrent samme nivå.

Årsberetning 2017

Indikatoren korrigert brutto driftsutgift til kommunal eiendomsforvaltning per m², viser utgiftene til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av eide og leide formålsbygg, inkludert avskrivning på kapitalen, fordelte utgifter og refusjoner fra stat og andre kommuner.

Våre utgifter til FDV har over mange år vært lavere enn Gr13, og har i de siste årene hatt ytterligere nedgang. I forhold til Gr13 som har hatt en jevn økning.

Utgifter til vedlikehold og renhold er inkludert i ovenstående to indikatorer, våre utgifter har økt i perioden, men er fortsatt lavere enn for Gr13 som i samme periode har økt sine utgifter til vedlikehold.

Driftskostnadene til kommunen ligger fortsatt under Gr13, dette er belyst i sak 7/18 til formannskapet. Kommunens energikostnader er helt likt med Gr13 sine kostnader. Investeringene i enøk arbeidet er i gang og vi forventer er reduksjon i årene som kommer.

Det er en økning i utgifter til renhold per m², det henger sammen med den gjennomgangen som er utført i renholdsavdelingen. Det er forventet at utgiftene også vil øke i 2018 siden gjennomgangen av de økonomiske konsekvensene ikke er helt avsluttet.

Dekningsgrad

Vi har fortsatt et høyere areal på eide formålsbygg, målt i kvadratmeter per innbygger enn kommunegruppe 13. Den markante økningen fra 2016 er først fremst innenfor institusjonslokaler hvor de 2 nye sykehjemmene (2SP) er forklaringen. Vi ligger også noe høyere for barnehager, skole- og kulturbygg.

Mål og tiltak 2017.

Nedenfor rapporteres status pr. 31.12.2017 for de mål og tiltak på tjenesteområdet som fremgår av vedtatt Handlingsprogram 2017 – 20.

Periodemål 2017-20	Tiltak 2017	Status - tiltak pr 31.12.17
Drift av bygg skal være kostnadseffektiv og bedre Gr13.	Vurdere hvorvidt det er mulig å arealeffektivisere bygningsmassen, spesielt administrasjonsbygg.	Bygg- og eiendomsdrift har lagt frem saker for rådmannens ledergruppe til vurdering hver gang bygg er ledigstilt.
Energiutgiftene i kr/m ² skal i perioden være 5% bedre enn snittet av Gr13	Energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per m ² reduseres til nivået i Gr13, dvs. lik 100.	I 2017 var Porsgrunn kommune sine utgifter til energi lik Gr13

6. Vedlegg

6.1 Økonomisk oversikt drift

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinn. budsjett 2017	Regnskap 2016
DRIFTSINNTEKTER				
Brukerbetalinger	-89 545	-88 855	-92 406	-90 506
Andre salgs- og leieinntekter	-261 902	-256 572	-252 716	-253 249
Overføringer med krav til motytelse	-340 399	-306 282	-284 431	-347 190
Rammetilskudd	-866 658	-868 919	-867 397	-861 678
Andre statlige overføringer	-134 125	-106 838	-89 550	-96 425
Andre overføringer	-2 231	-739	-739	-2 804
Inntekts- og formuesskatt	-954 527	-940 000	-920 000	-899 418
Eiendomsskatt	-141 048	-140 500	-144 000	-131 796
Sum driftsinntekter	-2 790 435	-2 708 705	-2 651 238	-2 683 065
DRIFTSUTGIFTER				
Lønnsutgifter	1 408 189	1 388 238	1 357 591	1 349 949
Sosiale utgifter	381 316	390 269	379 724	372 457
Kjøp som inngår i kommunens tjensteprod.	397 370	358 480	345 650	343 283
Kjøp som erstatter kommunens tjensteprod.	359 922	343 922	330 127	341 023
Overføringer	165 235	168 236	159 842	159 434
Avskrivninger	126 957	126 959	132 338	127 291
Fordeelte utgifter	-36 920	-34 932	-33 299	-28 534
Sum driftsutgifter	2 802 069	2 741 171	2 671 973	2 664 903
Brutto driftsresultat	11 634	32 466	20 734	-18 163
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter og utbytte	-27 382	-26 978	-27 678	-27 562
Gevinst finansielle instr. (omløpsmidler)	-40 223	-30 500	-28 000	-36 573
Mottatte avdrag på lån	-201	-301	-301	-189
Sum eksterne finansinntekter	-67 807	-57 779	-55 979	-64 324
EKSTERNE FINANSUTGIFTER				
Renteutgifter og låneomkostninger	43 834	46 022	50 222	48 938
Tap finansielle instr. (omløpsmidler)	0	0	0	1 958
Avdrag på lån	79 093	79 200	77 000	74 553
Utlån	387	377	377	307
Sum eksterne finansutgifter	123 314	125 599	127 599	125 755
Resultat eksterne finanstransaksjoner	55 508	67 820	71 620	61 432
Motpost avskrivninger	-126 957	-126 957	-132 451	-127 291
Netto driftsresultat	-59 815	-26 671	-40 096	-84 022
BRUK AV AVSETNINGER				
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-27 529	-27 529	0	-752
Bruk av disposisjonsfond	-2 011	-466	0	-2 767
Bruk av bundne fond	-10 571	-5 922	-4 034	-8 769
Sum bruk av avsetninger	-40 112	-33 917	-4 034	-12 288
AVSETNINGER				
Overført til investeringsregnskapet	26 564	24 550	25 000	17 539
Avsatt til disposisjonsfond	36 079	34 699	18 279	36 123
Avsatt til bundne fond	8 649	1 339	851	15 118
Sum avsetninger	71 291	60 588	44 130	68 781
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-28 636	0	0	-27 529

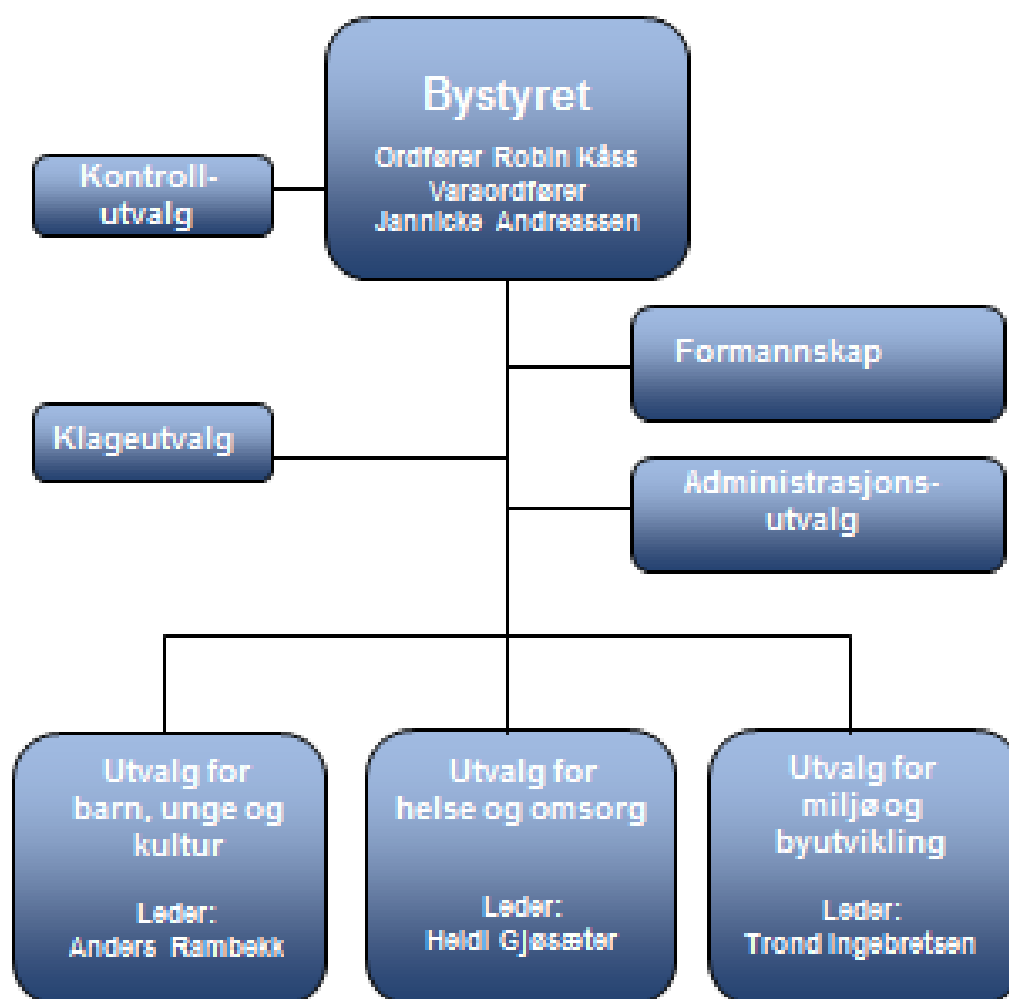
6.2 Netto regnskap - budsjett pr virksomhet/ rammeområde i 2017

	Tall i hele tusen kr.	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik	Forbruks %
119	Rådmannens ledergruppe	23 612	23 039	-574	102 %
120	HR-avdelingen	32 847	34 962	2 115	94 %
121	Økonomiavdelingen	21 854	23 146	1 292	94 %
123	Serviceavdelingen	49 148	49 148	0	100 %
124	IKT-avdelingen	14 772	14 650	-122	101 %
1	Formannskapet	142 233	144 944	2 711	98 %
164	Kultur	42 460	42 562	103	100 %
200	Felles - oppvekst	7 077	6 782	-295	104 %
201	Brattås barnehage	5 100	5 100	0	100 %
203	Frednes og Skrukkerød barnehager	10 154	10 266	112	99 %
204	Hovenga & Osebakken barnehage	8 706	8 355	-351	104 %
205	Kirketjernet og Vestsiden barnehager	9 871	10 025	155	98 %
207	Lundelia barnehage	6 634	6 498	-136	102 %
208	Lyngveien barnehage	5 773	5 886	113	98 %
212	Vallermyrene barnehage	6 948	6 871	-77	101 %
215	Flåtten barnehage	8 646	8 253	-393	105 %
217	Kommunal innsats i private barnehager	168 304	165 636	-2 668	102 %
226	Pedagogisk-psykologiske tjenester (PPT)	27 679	26 743	-937	104 %
229	Borge skole	39 879	39 161	-718	102 %
230	Brattås skole	14 678	14 768	90	99 %
231	Brevik oppvekstsenter	19 693	19 453	-240	101 %
232	Grønli skole	19 194	19 231	36	100 %
233	Heistad skolene	56 050	55 118	-932	102 %
235	Klevstrand skole	13 912	14 164	252	98 %
237	Myrene skole	20 208	20 284	77	100 %
240	Stridsklev skole	29 994	30 062	68	100 %
241	Langangen og Tveten skoler	24 120	24 120	0	100 %
242	Vestsiden skole	31 504	31 683	179	99 %
244	Kjølnes ungdomsskole	21 580	21 229	-351	102 %
245	Stridsklev ungdomsskole	13 297	12 750	-547	104 %
246	Tveten ungdomsskole	20 396	20 166	-230	101 %
250	Porsgrunn kommunale kulturskole	10 089	10 250	161	98 %
251	Porsgrunn voksenopplæringscenter	15 878	16 402	524	97 %
252	Klokkerholmen m.m.	2 377	2 406	29	99 %
280	Barnevern	76 996	72 234	-4 762	107 %
2	Barn, unge og kultur	737 196	726 457	-10 740	101 %
129	Tjenestekontoret	10 676	10 951	275	97 %
300	Felles - helse og omsorg	5 456	4 546	-910	120 %
301	Familiehelsetjenester	23 957	24 640	683	97 %
304	Legetjenester og miljørettet helsevern	47 144	47 709	565	99 %
306	Psykisk helsetjeneste og rusomsorg	57 382	61 342	3 960	94 %
307	NAV Porsgrunn	105 088	106 454	1 365	99 %
310	Vestsiden sykehjem	12 837	11 011	-1 826	117 %
311	Frednes sykehjem	41 692	39 998	-1 694	104 %
312	Doktorløkka	40 137	42 637	2 499	94 %
313	St.Hansåsen sykehjem	58 332	58 332	0	100 %
314	Brevik sykehjem	42 423	40 969	-1 454	104 %
315	Mule sykehjem	47 651	47 651	0	100 %
317	Hjemmetjenesten Vest	19 391	19 394	2	100 %
318	Hjemmetjenesten Stridsklev	28 893	29 601	708	98 %
319	Hjemmetjenesten Eidanger	34 977	35 383	406	99 %

Årsberetning 2017

320	Hjemmetjenesten Brevik	14 232	14 232	0	100 %
321	Hjemmetjenesten Herøya	30 657	32 310	1 667	95 %
322	Miljøarbeidertjenesten	141 418	143 782	2 365	98 %
325	Borgehaven bo- og rehabiliteringssenter	83 372	83 694	322	100 %
390	SAMBA	4 394	4 580	186	96 %
3	Helse og omsorg	850 109	859 216	9 121	99 %
603	Brann- og feiervesen	36 084	36 026	-58	100 %
606	Kommunalteknikk	43 619	44 493	874	98 %
626	Bygg- og eiendomsdrift	120 152	120 152	0	100 %
666	Byutvikling	16 187	17 802	1 614	91 %
4	Miljø og byutvikling	216 043	218 473	2 431	99 %
400	Kirke og trossamfunn	21 801	21 348	-453	102 %
5	Kirker	21 801	21 348	-453	102 %
700	Ikke fordelte utgifter/inntekter	-22 934	-26 335	-3 401	87 %
6	Ikke fordelte utgifter/inntekter	-22 934	-26 335	-3 401	87 %
	Sum rammeområdene	1 944 449	1 944 103	-331	100 %

6.3 Politisk organisering 2015 -19

Bystyrets medlemmer 2015 - 2019, - pr. 31.12.2017

Robin Kåss (Ap), ordfører	Kjell Øystein Eriksen (Ap)	Mahmoud Farahmand (H)
Janicke Andreassen (Ap), varaordfører	Heidi Gjøsæter (Ap)	Oda Sofie Johnsen (H)
Ole Henrik Lia (Ap)	Stein Haugland (Ap)	Torbjørn Røe Isaksen (H) (permisjon)
Aleksander Gjøsæter (Ap)	Gro Lorentzen (SV)	Gunnar West Sørli (H)
Lillian Elise Esborg Bergane (Ap)	Helge Mæland (SV)	Jan Løkling (H)
Viola Johansen (Ap)	Pål Berby (Rødt)	Adrian Ness Løvsjø (Frp)
Øystein Beyer (Ap)	Fredrik Botnen Nordahl (Rødt)	Henning Yven (Frp)
Tim Viskjer (Ap)	Åge Frisak (V)	Nelly Olsen (Frp)
Ole Kåre Wagenius (Ap)	Siren Johanne Johnsen (V)	Robert Welfler (Frp)
Tonje Markset Lia (Ap)	Tord Samdal (Krf)	Ottar Berg (MDG)
Tone Skau Jonassen (Ap)	Anders Rambekk (Krf)	Hilde Forberg Andersen (MDG)
Trond Ingebretsen (Ap)	Esben Storvand (H)	Sverre Siljan (BnP)
Alangeh Hossein Rashidi (Ap)	Petter Ellefsen (H)	Kjell Grant Teigen (BnP)
Bente R. Tangen (Ap)	Anne Karin Alseth Hansen (H)	Karl Inge Leerstang (BnP)
Ragnar Grønstein Anundsen (Ap)	Maren Synnøve Aks Moen (H)	Anne Kristine Grøtting (Sp)
Hans Martin Gullhaug (Ap)	Geirr Frønes (H)	
Anne Tilly Bagås (Ap)	Bjørn Tore Hjartsjø (H)	

6.4 Administrativ organisering pr. desember 2017

RÅDMANN Per Wold		
HELSE OG OMSORG	OPPVEKST	MILJØ- OG BYUTVIKLING
Kommunalsjef Aud Fleten	Kommunalsjef Tollef Stensrud	Kommunalsjef Øistein Brinck

HELSE OG OMSORG Kommunalsjef Aud Fleten	
Hjemmetjenesten Stridsklev Margrethe Dalen Haraldsen	Psykisk helsetjeneste og rusomsorg Heidi Ekornrød Pedersen
Hjemmetjenesten Herøya Tove Gerner (konst.)	Brevik sykehjem Egil Nicolaisen
Hjemmetjenesten Vest Bente Berg Nilsen (konst.)	Frednes og St. Hansåsen sykehjem Kristin Johanson
Hjemmetjenesten Eidanger Anne Margrethe Tretvik	Mule sykehjem Kristin Knudsen
Hjemmetjenesten Brevik Tove Gerner	Doktorløkka og Vestsiden sykehjem Bente Berg Nilsen
Legetjenester og miljørettet helsevern Bente Aasoldsen	Miljøarbeidertjenesten Gro Bergestig
Familiehelsetjenester Lene Lindflaten	Borgehaven bo- og rehabiliteringssenter Bente Aasoldsen

MILJØ- OG BYUTVIKLING Kommunalsjef Øistein Brinck	
Bygg og eiendomsdrift Terje Madsen	Brann- og feiervesenet Nicolai Underthun
Kommunalteknikk Torbjørn Krogstad	Kultur Mariann Eriksen
	Byutvikling Annette Finnerud

ADMINISTRASJON OG STØTTE Rådmannen	
Serviceavdelingen Stian Stiansen	NAV Porsgrunn Grunde Grimsrud
IKT-avdelingen Terje Odde	KEOPS Morten Kjørholt Pettersen
Økonomiavdelingen Per Ivar Eidem	Rådmannens stab
HR-avdelingen Heidi Gule	

OPPVEKST Kommunalsjef Tollef Stensrud	
Borge skole Kristin Støren	Brattås barnehage Liv Kvaran
Brattås skole Anniken Flatlandsmo	Frednes og Skrukkerød barnehage Anne Omnes
Brevik oppvekstsenter Siw Klausen	Hovenga og Radehuset barnehage Heidi Omdal
Grønli skole Bjørn Kronstad	Lundelia barnehage Margit S. Aas
Heistadskolene Tom Stormyr	Lyngvegen barnehage Wenche Larsen
Klevstrand skole Maj-Britt Dahl	Vallermyrene barnehage Marianne Ingvaldsen

---

Årsberetning 2017

Myrene skole Stein Thomas Tusvik	Vestsiden og Kirketjernet barnehage Trine Larsen
Stridsklev skole Kristin Nilsen	Flåtten barnehage Hanne Stulen Granly
Langangen og Tveten skoler Terje Sønslie	Pedagogisk-psykologiske tjenester Hæge Odberg
Vestsiden skole Tone Smemo Stølen	Kulturskolen Erling Sagdahl
Kjølnes ungdomsskole Kjell Karlsrud	Klokkerholmen Lars Chr. Løken
Stridsklev ungdomsskole Turi Berntsen	Porsgrunn voksenopplæringscenter Miriam Håland
Tveten ungdomsskole Kirsten Hansen	Barneverntjenesten Hanne Størksen

